

Director: PAMFIL ȘEICARU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BULEVARDUL ELISABETA No 8

TELEFON 312/29

Curentul

Salut clerului | După eventualitatea semnării | Urletul Capitalei

Preotimea ortodoxă își deschide azi în București congresul anual. Un congres care, după semne și nădejdi, pare să nu semene cu cele până acum. Un congres excepțional ca pentru vremea excepțională de azi.

Grave probleme, în plus peste cele de până acum, și-au ivit capetele de hidră în fața bisericărilor. Un crivăț reformator viscoz de câtva timp și amenință să înghețe arterele credinței și să clatine temelii Așezământului. Când totul se transformă în această țară, o voință dezorientată și străina de spiritul ortodox stăruie să dearticuleze cu orice preț incheieturile organismului religios, procedând la înlocuirea pieselor cu ușurință cu care o horă străveche se schimbă cu un charleston. E momentul să ne desmetim. E momentul să nu crutăm nimic și pe nimeni când e vorba de salvat și de slujit ființa inalterabilă a tradiției ortodoxe.

În transformările politice și sociale ce se fac, necesitate de viața de Stat și de nevoile societății, o instituție trebuie să rămână mai presus de toate, permanentă și egală cu sine însăși: Biserica. Ori cât ne-am schimba în toate celelalte, ea trebuie să ne rămână oglinda credincioasă în care să ne recunoaștem, aceiași, prin veacuri. Ea e unitatea de măsură intactă cu ajutorul căreia socotim raportul dintre vremelnicia noastră schimbătoare și eternitatea imutabilă. Nu putem scurta sau lungi după bunul plac sau după o înconștientă și orgolioasă ambiție a ceea ce nu e sub vreme nici sub oameni și sub capriciile lor cum poate fi Statul. Biserica e deasupra vremii și deasupra oamenilor cari trebuie să fie simpli robi absorbiți în interesele ei permanente.

Biserica română e existat înaintea de Statul român și acolo unde Statul român nu și-a putut întinde todeauna stăpânirea, ea l-a înlocuit biruitoare prin secole. De aceea, dintre toate instituțiile acestui popor, Biserica trebuie să fie aceea de care să ne lipim sufletul cu ultima nădejde: ea supra-nădejde tuturor celorlalte instituții. Prin orice cataclism am trece, ne vom trezi la urma urmei cu ea singură ocrotitoare a noastră. Oricum schimbare adusă în organizarea și provocată imediat cutremurul în sufletul acestui popor indisolubil legat de Biserica. Existența ultimilor ani viscolici și crivăț reformelor, bisericăstii și fureros de elocvență. Oricum ac cu aparență neînsemnată, mișcat în organismul Bisericii, a provocat o nouă furtună și o nouă răvășeală, în sufletul poporului. Se clatină temelii credinței.

Preotimea, în contact imediat și permanent cu sufletul poporului, știe foarte bine lucrurile acestea. Preotimea își dă seama că înnoirile aglomerate și intensificate până la absurd sfârșesc prin a zdrobi imaginea tradițională pe care poporul o are despre Biserica sfârșesc prin a distruge credința poporului în Biserica, pe care el a știut-o singura lui instituție imutabilă prin veacuri. Mai bine ca ocrucina, preotimea își dă seama de gravele urmări ce se nasc dintr-un eventual divorț între popor și Biserica lui.

Nu mai avem azi o biată preotime ca'n vremea anecdotică a Dinului și a bătrânilor gramăticii. Un corp primar și lămurat de învățăturii înalte e astăzi oastea

românească a Domnului Hristos. De aceea, cu atât mai responsabil în fața lui Dumnezeu și a poporului cu cât e mai lămurat. Cuvântul conștiinței acestui cler nou, rostit cu demnitate și decență energică, se poate face auzit și ascultat. Ei vin din adâncul satelor și al târgurilor noastre, acești pelerini ai sacrei tradiții. Ei vin din mijlocul furțiilor deslănțuite. Ei vin cu inima sfâșiată de experiențele dramatice ale ultimilor ani reformatori. Glasul lor contopit în congres poate să dea rost impresionant necesității de a restabili acordul turburat dintre popor și Biserica. Demn, răspicit și solemn, cum se cuvine unui glas preotesc.

Și nu se poate să nu se facă ascultat acest glas al adevărului acolo sus unde prisosește harul, dar lipsește înțelegerea lui.

Nichifor Crainic

Dar, cine împarte?

Cu întârzierea ucigăse precinuită de optimismul statistic al me-reu-încautului d. Argetoianu, guvernul a luat, în sfârșit, măsuri să distribuie oarecare ajutoare satelor din județele înfometate ale țării.

Fără îndoială că ceia ce lipsește distractorilor noștri dirigitori, nu e chiar simțământul milei, ci capacitatea de a înțelege. Și, de cele mai multe ori, poate că nu e absentă nici o zeloză bunăoară, dar nedestoiniciei lor au știut să așeze între exercițiile acestei bunăoară și furtivitate și un pustiul de atâta răutate, că orice puțință de reală acțiune socială din partea stăpânirii este dinainte, teoretic și iremediabil, desființată.

Iată-ne acum, înaintea acestei tragice probleme de Stat a ajutorării flămânților. Nu ne îndoim că oricând de nepăsători i-ar face pe d-nii miniștri automobilul mângâios care le leagă de iubirea de țară și oarecât de mult i-ar surmena banchetele numeroase ce le îngreunează digestia, — s'a parvenit a se ști în „circulele conducătoare” că sunt judece întregi în care, contra-zicându-se delictuos dar amarnic statistic surzându-se ale d-lui Argetoianu, nu se mai mănâncă.

Deci, s'au luat în grabă — adică în ceasul când ind. ptările defunctive erau aproape imp.sibile — măsuri serioase. S'au destinat sume importante, s'au cumpărat cereale, s'au expediat trenuri urgente.

Perfect. Dar, o întrebare amenințătoare, fioroasă, descurajatoare se ridică: cine face împărțea?

Noi știm din experiențe nu tocmai îndepărtate ce poate însemna în România asemenea operație „de ajutorare a poporului”. Nu odată filantropismul — chiar cel mai sincer — al centrului n'a fost de cât surș, extrem de leșnicios, pentru fecundarea snapanerilor celor mai ticăloase. Și altă dată, pormbul împărțit s'aranilor — putul fi material de specula și im bogăție pentru bandiți interpuși între grija incapacității a Statului și ajutorul lui teoretic. În așa fel în căt, curtea regală, privind să împărțea acum or'o căișoa ani unele ajutoare la sate, a fost nevoită — cunoscând moravurile pământului — să delege pe un membru al ei ca să înmâneze celor în drept, personal, cu propria mână, darurile ce făcea. Știa și regele că, altfel, munificența lui s'ar fi semănat de-atură, fără a parveni să atingă nefericirile ce vrea să mângăie.

Ei bine, cu această tristă experiență, întrebăm, ne neliniștim, tremurăm: cine împarte?

Dem. Teodorescu

Odată împrumutul semnat va mai peca d. Vintilă Brătianu dela guvern?

Numerosi sunt liberalii cari nu văd motivele pentru care partidul lor ar trebui să plece dela putere imediat după semnarea convenției împrumutului extern.

Promisiunile făcute, ca să domolească îndărăria opoziției, vor ajunge — spun liberalii — cât mai târziu la scadență, pentru a da posibilitate și timp d-lui Vintilă Brătianu de a-și pune în aplicare concepțiile d-sale de azi, în ce privește stabilizarea monetară.

Cei cari au venit în contact în ultimul timp cu primul ministru, știu că d. Brătianu nu crede că a sosit momentul ca să lipsească țara de conducerea d-sale.

Președintele consiliului își asucunde dorința de a se eternaize la putere, prin negarea sistematică a oricăror calități pozitive, pe cari le-ar avea oamenii politici ce nu fac parte din anturajul d-sale.

D-sa nu dă nici o importanță faptului că ideea stabilizării a fost luată din programul partidului național-tărănesc și ori de câte ori are prilejul s'o spună, vorbeste ca de o ființă pe care d-sa o urmărește de ani de zile!

PREOCUPARI ECONOMICE

Cu acest mod de a vedea și cu credința clar exprimată că nu e posibil ca factorul constituțional să nu continue să le corde încrederea, cum se poate închipui ca liberalii să renunțe atât de ușor la guvern, punând eventualitatea definitive încheierii a negocierilor împrumutului.

Dincolo de orice considerații și preocupări, pentru mâna de oameni care constituie stăpânirea reală a partidului liberal, rămâne grija pentru interesele instituțiilor financiare și industriale ale favorizilor actualului viestiernic.

Cum ar putea să consimtă d. Vintilă Brătianu să abandoneze toată distribuția roadelor unui împrumut pentru care a aruncat la coș toate vechile d-sale principii?

Să plece după înconorarea unei munci de zece luni și să nu aibă d-sa prilejul să dramatizeze întrebuințarea măcar a materialelor ce ni se dau în computul împrumutului?

Logica liberală, care uită schimbările de persoane ce s'au

făcut în ultimii doi ani, se opune la gândul abandonării foloșelor puterii și consideră tactica de azi drept un mic mijloc de temporizare util doar până la încheierea împrumutului.

TACTICA VIITOARE A OPOZIȚIEI

Acum intervine rolul național-tărăniștilor. Dacă partidul de subșefia d-lui Iuliu Maniu, are convingerea că justă și temeinică e nemărginită încredere ce în mod constant i-o acordă masele largi ale populației, are datoria să recunoască că mijloacele de luptă de până acum n'au putut dejuca abilitățile de culise cărora partidul azi la cărmă continuă să guverneze împotriva tuturor.

Recunoscând acest lucru trebuie să pună în concordanță vortele roșite de frunțișii național-tărăniștii la întruierile diferitelor comitete și să procedă cu hotărâre la aplicarea nouilor metode pentru că toată lumea e convinsă azi că numai forța de împrejurări, atunci și numai atunci liberalii vor fi nevoiți să abandoneze puterea dacă vor reuși să încheie împrumutul.

Volna

Urletul Capitalei

Nu vă speriați. Nu e vorba de vre-un nou organ al democrației triumfale, în genul foilor de caragalesca memorie: „Răcnetul Carpaților, Tichnalul Mizilului sau Revolva Roșiorilor de Vede”.

Ci e vorba numai despre autenticul urlet, nocturn și diurn, al celei mai sgomotoase Capitale din câte au fost și sunt. Frenetică deslănțuire de clopote, semnale, goarne, clacoane, fluerături, răcnete, sudălmi, trompete și urlături, pornește de dimineață la cinci și n'a sfârșit încă, noaptea la trei. Somnul Bucureștenilor e agitat de cosmaruri catastrofale. Acest barbar jazz-band, întrerupt de mirolături, suspine și apoplectice sughițuri, transformate de halucinația somnului, devin strigăte de naufragiu, vădături de deaeri și ciocniri ferate, panici de incendii și erupții vulcanice. Cetățeanul se desțeapă de douăzeci de ori pe noapte, scaldat de sudoare și băibând prin întuneric să se descopere dacă e încă viu și intact.

Problema sgomotului, alături de acea a circulației, a fost preocuparea de căpetenie a urbanismului modern. În marile Capitale europene, de mult, e interzisă întrebuințarea clacsonului de automobile, atât noaptea cât și ziua. Iar după cel mai nou ordin al prefectului parizian, Chiappé, nici un vehicul nu are voie să dea semnale în orice fel, în trece orele unei nopți și șase dimineața. La noi, soferii nauci, clacsonează cu o voluptate sălbatică, nu numai la virajii, dar și fără nevoie, asmuțându-se parcă reciproc și întrecându-se cu tramveele care bălbănesc din clopote și cu birjarii care rănesc din rândul bojocilor, cu vocea lor de stentor specifică breslei. Câteva colțuri de stradă: Bulevardul Elisabeta cu Brezoianu, Bulevardul Academiei cu strada Academiei dețin recordul și ar putea inspira stridente inedit, pentru conducătorii de jazz, cărora urletul saxofonelor și besofonelor li se pare neîndestulător și prea timid. Să nu mai uităm și rețelele de fabrici, șelălăiala câinilor și scârșnetul fierăstrăilor mecanice, să adăugăm țicnălurile inutile ale sergenților de stradă care se chiamă unul pe altul, la posturi din bucătării și numai așa, reconstituim o vagă și palidă imagine a acestui tâmbăuă necurmat, prin care Capitala își afirmă existența sberădă.

O măsură e absolut necesară și urgentă Căci sgomotul acesta dacă transformă insomniile cetățenilor în adevărate suplicii, mă dămunăze ziua și capacitatea de muncă a funcționarilor din birouri particulare și oficiale. Zănatatea trepidă se infiltrază fără să se observe, treptat, în ritmul nervos de viață al individului — e un adevărat regim contagios, de balamuc.

Circulația a fost „rezolvată”, mai mult comic, prin înființarea câtorva străzi de „sens interzis”, care au încurcat mai mult haosul de până acum. Dar să spunem, că după aceste începuturi încă neisbitute, experiența și educația conducătorilor de vehicule, mai mult decât nedisciplinaiții și fantoziiștii agenți de circulație, vor sfârși prin instaurarea unei ordine relative. Să așteptăm. Reducerea sgomotului inutil, e o problemă mult mai ușoară. Su-

primarea clacoanelor în oras/s, înlocuirea lor numai cu goarnele de capacitate mică, interzicerea semnalelor de tramvaie utilizate numai în cazuri într'adevăr forțate, cum circula autobuzele și tramvaiele din Parigii, avertismentul numai la virajii și mai ales polițizarea circulației pictonilor, care să nu meargă decât pe trottoare, iar la răspântii să nu traverseze, decât într'un anumit sens, ca la Viena bunăoară, ar fi cele dintâi măsuri practice și utile, pentru a ne cruta urechile de sălbatecul urlet care ne abrutizează și care a învățat bucuress (Continuare în pag. II-a)

Concurs de palavre

La Washington, a avut loc un foarte bizar concurs internațional de elocvență. Cine vorbește — nu mai bine, mai frumos, mai limpede și mai patetic, — ci mai mult. Într-un anumit număr de cuvinte și în timpul unui număr de cuvinte. Un francez — d. René Ponthieu — a obținut premiul întâiu. Un argentinian, un canadian și un american au obținut, în ordinea enumerării, celelalte premii.

Ca întotdeauna, România a lipsit și dela această întrecere între popoare. Și dacă ar fi fost un concurs la care izbânda noastră să fie sigură, — acesta ar fi fost, de sigur, concursul dela Washington. Cunoșc câțiva oameni politici, care ar fi putut vorbi — fără nici un efort — 48 de ore în șir. Nu-i nimesc, printrucă — fără îndoială — îi cunoașteți și do. Am fi aout astfel, o izbândă pe care marile cotidiene ar fi înregistrat-o spre cinstea patriei.

În materie de cantitate de oratorie, delinem recordul. România este țara în care se vorbește mai mult decât ori unde. La banchete, la întruniri — și numai Dumnezeu știe câte banchete și câte întruniri au loc, de când ni s'a dat totul universal — pretutindeni se vorbește, se vorbește, se vorbește.

Se vorbește prost, firește! Fără gramatică, fără stil, fără avânt, fără logică, fără idei, fără nimic. Dar cu cuvintel Cuvintele puse cap la cap, îngrate fără griji, fără oroare altă preocupare decât aceea ca pauza între ele să nu fie prea mare. Când un om se urcă la tribună, priștii: are singura griji de a nu tăcea, între două vorbe, mai mult decât două secunde.

Nicări tăcerea — această superbă majestate a vieții — nu are mai mulți dusmani decât în România. Și toți acești dusmani o sfâșie, o multilează, o ucide — cu toastrurile lor, cu discursurile lor, cu conferințele lor, cu vorbele lor. Este cu neputință ca, într'o comisie oarecare alcătuită din trei inși, să se poată lucra temeinic. Dela prima ședință a comisiei, încep discursurile. Căci românul se naște orator!

Condiția adeoză, esențială a bunului orator este să vorbească oricând, oricât, orice și în fața oricui. De-aceia, unul orator se lipsește fără greutate de public. El vorbește în fața a doi sau un singur semen al său, ca și în fața unui public imens. Sunt virtuoz, care vorbesc chiar fără nici un ascultător. Unele recordmani vorbesc și noaptea în somn. Alții vorbesc singuri, cu ei înșiși. E drept că acesția din urmă stau câteodată în cesele de sănătate. Nu însă todeu-

NU FRAGMENTAR

Nu odată am amintit una din problemele tehnice ale unității Statului român în noua lui formă geografică: căile de comunicații. În timp de zece ani nu am făcut absolut nici o nouă legătură cu Ardealul și Basarabia. Liniile dela Bumbești mențită să lege pe Valea Jiuului Petrosani, o distanță de 30 km., a rămas încă în stare de proiect, iar linia proiectată să lege Brașovul pe valea Buzăului cu porturile Brăila și Galați s'a împotmolit în tunelele inceptute și neterminata din lipsă de fonduri. Am putea, urmărind harta țării, să arătăm toate nevoile imperioase ale economiei naționale, nevoi peste care s'a trecut din prima aceleiași politici fără nici o respirație mai amplă, aceleiași politici de expedient. Ca un semn de bună prevestire am citit în oficialul guvernului un articol intitulat „Necesitatea construirii liniei C. de Argeș-Râmnicul Vâlcea — cu a daosul în subtitlu, „Se scurtează cu 6 ore drumul la Călimănești și Sibiu.”

Cităm din amănuntele oficiale pe care le dă „Vitorul”:

„Planurile acestor linii relativ scurte, numai de 30 km. sunt făcute și nu rămâne decât să se pășească la înăptuirea lucrărilor”. Și fiindcă găsim și acest adaos „nu vedem să existe obiectivul serloase cari să întarze acest adaos” suntem îndreptățiți să credem că avem o anțipară a programului de construcții pe care îl pregătește guvernul după ce împrumutul va fi fapt îndeplinit. Este un program de construcții pe care ori cine va trebui să-și sprlinge hîndcă înseamnă un prim pas făcut în opera reală de consolidare a unității naționale.

Suntem un Stat centralist, toată viața socială, în toate domeniile converge spre București, deci toate căile de comunicații ar trebui să fie coordonate cu însuși spiritul statului român.

Nolle finituri cu un sistem de căi ferate ce nu converg spre Bu-

cuorești; liniile din Ardeal și Banat spre Budapesta, cele din Bucovina spre Lemberg și cele din Basarabia spre Odesa; Ori atât economia națională cât și apărarea militară a țării impun o serie de lucrări menite să dea o unitate de direcție căilor ferate. Am mai putea adăuga la capitolul economic și necesitatea de a lega toate regiunile țării cu naturala cale de export: marea.

Urmând experiența politicele economice de necolaborare cu capitalul străin, care s'a dovedit incapabilă în refuzul de a accepta tutoretatul național al „Bancii Românești” nu am avut în acești zece ani mijloacele necesare de a executa programul de construcții cerut și de statul-major ca o condiție primordală a apărării naționale.

Procesul răspunderilor pentru timpul pierdut este inutil să-l mai facem. Politica economică dominată de dogma „prin noi înșine” a fost abandonată, condițiile împrumutului fără îndoială deschid porți largi unei fecunde colaborări a capitalurilor naționale în viața economică a țării, deci pentru realizarea comunicațiilor s'ar putea pune și altfel problema construcțiilor de noi linii de cale ferată. Liniile ferate mai scurte de 30—40 de km., pot fi construite și de stat cu mij-

D. Ing. TEODORESCU

Moisi în legendă

de Dr. A. MISBASHAN

Orientul e născut povestitor. Elementul narativ formează trăsătura caracteristică nu numai a celor mai vechi inscripții, cărți religioase și chiar juridice ale celor vechi; Biblia, coranul și celelalte mari opere de gândire și îndrumare a marilor conducători din orient sunt, în mare parte, culegeri de minunate și, cu toate măriștria lor, totuși nemestugite insiri de povestiri. Până în ziua de astăzi, arabil ar fi în stare să nu bea și să nu mănânce zile întregi, ascultând cu neșaf și evlavie povestirile cari tratează despre viața eroilor săi istorici sau legendari. Și erorii au păstrat în psihologia lor caracteristica de mai sus a popoarelor orientale. Literatura ebraică posibilă este plină de nenumărate povestiri, parabole, fabule și legende cu caracter etno-național, dar cu radiații foarte interesante și în afară de cadrul restrâns al propriului neam. Închegarea și strângerea la

resant chiar și din punctul de vedere al istoriei folklorului în genere, a rămas aproape ermetic închis pentru acei ce nu cunosc limba ebraică și nu pot urmări scrierile în cari au fost adunate legende istorice ale ebreilor. Numai din când în când, datorită mai mult unor întâmplări sau „indiscrețiilor literare”, apareea într'o limbă străină câte un fragment din literatura mistică. În ultimul timp însă, de când interesul pentru comorile pierdute ale trecutului omenirii a crescut în aceiași măsură în care s'au învereciat slăbiciunile modernismul exagerat, cercuri tot mai largi de cititori au început să guste savoarele operelor unor epoci trecute. Iar după ce creștinul judaizat Aimé Pallière a cântat, în al său „Sanctuar necunoscut”, frumusețile ideologice ale iudaismului, după ce spirite de elită din său intelectualității de pretutindeni au început să se ocupe de problema iudaică și din punctul de vedere cultural și psihologic, curiozitatea literară pentru vechile comori spirituale ebraice a devenit atât de intensă încât, a proape zilnic înregistrăm nu numai apariții noi, dar chiar serii înt-

regi de cărți ce tratează astfel de probleme. Există chiar și mai multe case de editură cari s'au specializat, ca să zic așa, în publicarea de opere de acest gen. Una din cele mai recente și mai reușite lucrări cu subiectul luat din bogăția nesecată a isvoarelor tradiției ebraice este cartea apărută acum de curând din pana lui Edmond Fleg, „Moise” (1). Această scriere care formează începutul unei serii „Viața eroilor legendari”, reprezintă un mare succes în ce privește atât felul de tratare a subiectului cât și însemnătatea însăși a materiei tratate. Cu toții știm despre Moisi multe povestiri și legende, cari își au obârșia în Biblie; și în copilăria noastră am ascultat cu delici și însetare înșirarea dramatică a evenimentelor cari compun viața și faptele acestui gigant spiritual. Dar nicăieri și niciodată viața lui Moisi nu apare mai bogată, mai complexă, mai demnă de a fi luată ca pildă de urmat de simpli muritori, ca în acele neîntrecute povestiri adevărate ale înțelepților evrei din pri-

mele veacuri după începutul erei creștine. După cum spune însuși Edmond Fleg, el a urmat în cartea sa „exegesa religioasă, morală, poetică și satirică a învățătorilor noștri, cu toate simbolurile și anarhismele lor, cari din secol în secol au apropiat figura profetului de noi”. Culegând, turnând într'o formă nouă, regândind fabulele și basmele imbibate de fantazie și de parfumul orientului, pa-frafrăzând la nevoie succintele lor experieri, Fleg a continuat, într'o haină modernă admirabilă, tradiția veche care încredărea istoria celui mai mare erou al evreilor și al omenirii.

Nu este lucru ușor, chiar pentru o pană atât de iscusită ca aceea a lui Fleg, să transpună în imagini și forme noi produsele spirituale dintr'o limbă astăzi înțeleasă numai de foarte puțini oameni și dintr'o epocă îndepărtată de noi de mai bine de cinsprezece secole. Și totuși, lucrarea lui Fleg, este una din cele mai reușite din câte s'au scris în acest gen. Faptul că aceste legende și basme, pe alocuri cu totul străine de concepțiunile și de felul de gândire al modernilor, se citesc în cartea lui

cu ușurință și pasiunea cu cari s'ar citi un roman; că personajile și scenele sunt astfel cântărite încât formează un fond admirabil deasupra căruia se înalță în toată splendoarea ei neîntrecută, uriașă personalitate a profetului, și că totul e plămădit astfel încât să nu depășească totuși cadrul original al agădelor vechi decât doar în mici detaliu, arată ce formidabil eou ar găsi în lumea literarilor popularizării, în limbile moderne, a multelor și frumoșelor legende ebraice vechi, astăzi ignorate de marea mulțime a popoarelor. Naivitatea și înțelepciunea celor vechi răsar din fiecare pagină, aproape din fiecare frază a cărții. Unele din parabolele și comparațiile moralizatoare ale vechilor rabini ar putea figura și astăzi pe fronspecțiile celor mai exigente societăți de filosofie morală”. După răbi Iehuda, zece obiecte tari au fost create în lume: Piatra este tare, dar fierul o sparge; Iferul e tare, dar focul îl topește; Focul e tare, dar apa îl stingă; Apa e tare, dar norul o procează; Norul e tare, dar vântul îl alungă; Vântul e tare, dar focul îl rezistă; Omul e tare, dar frica

il doboară; Frica e tare, dar vinul e potolește; Vinul e tare, dar somnul îl distruge efectele; Somnul e tare dar moartea e și mai tare. Iar bine facerea este și mai tare, căci ea trăste și după moarte. Și Moisi era un binefacător”. Moisi, acest uriaș al închipuirii celor vechi, nu este ceea ce este pentru că are domenii și palate, ostii și armamente, bogății și sclavi mulțime; țaria lui, „mai tare ca moartea”, este de a fi un binefacător! O concepțiune etică de o profundă și imensă înțelepciune, care caracterizează felul de gândire al celor cari au transmis posterității aceste avarții spirituale ebraice. În altă parte, Moisi este arătat în ipostaza unui păstor credincios: „Întrezi, un ied fugi dela turmă. Moisi îi urmări alergând până într'un loc de ert și răpos, unde găsi iedul bână sapă dintr'un isvorăș ascuns acolo. „Sărmane ied! Veți fi desigur rupt de oboalească acum!” Și zicând aceasta luă iedul pe umerii săi, aducându-l înapoi la turmă. Atunci Atotputernicul zise: „Dacă el a avut milă de un

(Continuare în pag. II-a)

Păc

Lucullus

Moisi în legendă

de Dr. A. MISBASHAN

un loc a acestor legende și povești s'a făcut pe la începutul evului mediu; s'au alcătuit astfel mai multe zecii de cărți purtând diferite denumiri, fiind însă toate de domeniu „Agadei” sau „Midrașului”. Primul cuvânt derivă dela verbul „a spune”, „a povesti”, iar al doilea dela „a cerceta”, „a citi cu tălc”, și se referă ambele la operațiunea binecunoscută și la alte credințe, anume: o exegeză ușoară sub forma de predică, cu exemplificări multiple din domeniul trecutului național, brodate în jurul eroilor bibliei și a continutului ei religios. Într'o splendidă figură poetică, Heine compara „Agada” cu o minunată grădină orientală, pe ale cărei alei adumbrate de cele mai variate feluri de pomi rotitori, printre neînchipuit de frumoșe brazde de flori, se plimbă a gale acei cari au avut norocul să pătrundă în tainele fanteziei populare.

Până acum, acest domeniu inte-

regi de cărți ce tratează astfel de probleme. Există chiar și mai multe case de editură cari s'au specializat, ca să zic așa, în publicarea de opere de acest gen. Una din cele mai recente și mai reușite lucrări cu subiectul luat din bogăția nesecată a isvoarelor tradiției ebraice este cartea apărută acum de curând din pana lui Edmond Fleg, „Moise” (1). Această scriere care formează începutul unei serii „Viața eroilor legendari”, reprezintă un mare succes în ce privește atât felul de tratare a subiectului cât și însemnătatea însăși a materiei tratate. Cu toții știm despre Moisi multe povestiri și legende, cari își au obârșia în Biblie; și în copilăria noastră am ascultat cu delici și însetare înșirarea dramatică a evenimentelor cari compun viața și faptele acestui gigant spiritual. Dar nicăieri și niciodată viața lui Moisi nu apare mai bogată, mai complexă, mai demnă de a fi luată ca pildă de urmat de simpli muritori, ca în acele neîntrecute povestiri adevărate ale înțelepților evrei din pri-

mele veacuri după începutul erei creștine. După cum spune însuși Edmond Fleg, el a urmat în cartea sa „exegesa religioasă, morală, poetică și satirică a învățătorilor noștri, cu toate simbolurile și anarhismele lor, cari din secol în secol au apropiat figura profetului de noi”. Culegând, turnând într'o formă nouă, regândind fabulele și basmele imbibate de fantazie și de parfumul orientului, pa-frafrăzând la nevoie succintele lor experieri, Fleg a continuat, într'o haină modernă admirabilă, tradiția veche care încredărea istoria celui mai mare erou al evreilor și al omenirii.

Nu este lucru ușor, chiar pentru o pană atât de iscusită ca aceea a lui Fleg, să transpună în imagini și forme noi produsele spirituale dintr'o limbă astăzi înțeleasă numai de foarte puțini oameni și dintr'o epocă îndepărtată de noi de mai bine de cinsprezece secole. Și totuși, lucrarea lui Fleg, este una din cele mai reușite din câte s'au scris în acest gen. Faptul că aceste legende și basme, pe alocuri cu totul străine de concepțiunile și de felul de gândire al modernilor, se citesc în cartea lui

cu ușurință și pasiunea cu cari s'ar citi un roman; că personajile și scenele sunt astfel cântărite încât formează un fond admirabil deasupra căruia se înalță în toată splendoarea ei neîntrecută, uriașă personalitate a profetului, și că totul e plămădit astfel încât să nu depășească totuși cadrul original al agădelor vechi decât doar în mici detaliu, arată ce formidabil eou ar găsi în lumea literarilor popularizării, în limbile moderne, a multelor și frumoșelor legende ebraice vechi, astăzi ignorate de marea mulțime a popoarelor. Naivitatea și înțelepciunea celor vechi răsar din fiecare pagină, aproape din fiecare frază a cărții. Unele din parabolele și comparațiile moralizatoare ale vechilor rabini ar putea figura și astăzi pe fronspecțiile celor mai exigente societăți de filosofie morală”. După răbi Iehuda, zece obiecte tari au fost create în lume: Piatra este tare, dar fierul o sparge; Iferul e tare, dar focul îl topește; Focul e tare, dar apa îl stingă; Apa e tare, dar norul o procează; Norul e tare, dar vântul îl alungă; Vântul e tare, dar focul îl rezistă; Omul e tare, dar frica

il doboară; Frica e tare, dar vinul e potolește; Vinul e tare, dar somnul îl distruge efectele; Somnul e tare dar moartea e și mai tare. Iar bine facerea este și mai tare, căci ea trăste și după moarte. Și Moisi era un binefacător”. Moisi, acest uriaș al închipuirii celor vechi, nu este ceea ce este pentru că are domenii și palate, ostii și armamente, bogății și sclavi mulțime; țaria lui, „mai tare ca moartea”, este de a fi un binefacător! O concepțiune etică de o profundă și imensă înțelepciune, care caracterizează felul de gândire al celor cari au transmis posterității aceste avarții spirituale ebraice. În altă parte, Moisi este arătat în ipostaza unui păstor credincios: „Întrezi, un ied fugi dela turmă. Moisi îi urmări alergând până într'un loc de ert și răpos, unde găsi iedul bână sapă dintr'un isvorăș ascuns acolo. „Sărmane ied! Veți fi desigur rupt de oboalească acum!” Și zicând aceasta luă iedul pe umerii săi, aducându-l înapoi la turmă. Atunci Atotputernicul zise: „Dacă el a avut milă de un

(Continuare în pag. II-a)

Păc

Lucullus

(Continuare în pag. II-a)

Păc

Lucullus

CARNETUL ZILEI

Masa Penclubului SPORT

Inițiative sănătoase

Politia și sportul

Este cunoscută indeajuns lipsa de suptele și de calități atletice a multora din polițiștii noștri.

Sergenți de stradă cari depășesc suta de kilograme, agenți și subcomandari, cari tind a fi elefanți bipedi, iar nu funcționari sprintini și gata ori când a putea lupta contra răufăcătorilor, mai bine utilizezi și mai iuși, iată situația de până acum.

In inițiativa unui grup de polițiști inimici, cu mentalități moderne, și convinși de utilitatea sporturilor pentru pășirea profesională a cerberilor noștri, s'a început pe lângă Politiia Capitalei, Societatea Sportivă „FORȚA”.

Polițiștii cari n'au implinit încă 30 de ani, sunt obligați a urma cursurile de educație fizică la O. N. E. F.

Li se predau lecțiuni de box, gimnastică, atletism și jiu-jitsu.

In Iulie 1928, societatea a organizat pe stadionul O. N. E. F. o serbare de fine d. a. cu care oc... s'au putut vedea lucruri interesante.

Interesante și noi, prin faptul că deprinsi cu polițiști greși și inapți de a urma un răufăcător, ni s'a oferit spectacolul de suplete și îndemnare al

MAGAZIN INTERN...

D-l Silberman a dat în judecată pentru calomnie, pe d-nii A. Vogel și ing. Sincsi.

Matchurile oficiale de promoție (ziua V) și rămășitele dela disputele din 14 Octombrie (18 minute, 15 minute, 7 minute, etc) se joacă la 26 Octombrie.

D-l Cost. R. Lu... cu a fost delegat să conducă un match de categoria II, intrucât din tot... I m s'a găsit un match și pentru dânsul. Să. Domnia sa nu s'a prezentat, nefiind telegraf să devină lin cal, măgar.

A. A. F. A. R-ul se va sesiza și de sigur il va radia pentru... re.

Iată că, totul este aranjat, și că vîștile excluderi de cari vorbeam sunt f. de certe.

Cu mai ziceți de așa lucrături?

D-l Ștefan Lucescu a dat în judecată Comitetul Central al S. S. R., pentru calomnie, pe d-l A. Vogel.

Faptul că se împuțta ultimului, sună de natură a aduce excluderea sa atît cît F. S. S. R. cât și din întreaga mișcare sportivă.

Restul de 18 minute din matchul Macabi, Unirea, Tricolor, terminat cu 2:1 se va juca la 26 Octombrie.

Minga este rotundă. In 18 minute se pot marca chiar 18 goluri.

Pentru acest motiv, partida va fi disputată cu înverșunare, rezultatul fiind în strânsă legătură cu deținerea lanternei roșii.

Zilele trecute a sosit din Satu-Mare un oarecare Borbel Istvan, student și foot-balist.

La sosire s'a prezentat clubului Unirea-Tricolor solicitând înscrierea.

I s'a dat și un aconto, constând în câteva mese copioase, venite la timp după o călătorie de zile și nopți, cu un tren fără vagon restaurant.

Care n'a fost stupeficia oborenilor, când au văzut că a doua zi junele s'ă legitimat pentru Juventus!

Ne întrebăm cu drept cuvânt: s'a menținat un servit roș-abstraipt, pentru a determina la o schimbare atît de bruscă a frontului?

Cu astfel de moravuri, nu e de mirare că sportul în Capitală, are soartă răcolui.

D-l Maior, aristocratul foot ballist, fost la Unirea Tr., a știut să tapese o îndemnare în timpul carierei sale în Clubul oborean, pe negustorii suspițtori ai clubului.

Intre cei păgubiți, este și unul cari nu se poate consola.

A promie deci, că se va despuțolă, desbrăcându-l la piele, pe fostul idol al Unirei-Tr.

Fericește vremuri trăim!

Niculescu Vlădu, jucător al clubului Sparta, va fi iertat de restul pedepsei de trei luni, cu avus de suferit pentru schimbări notorii de club.

Pentru întemeierea A. A. R. B. (Asociației arbitrilor regiunii București), se aderă până în prezent peste 20 arbitri atît din cei înregistrați în A. A. F. A. R., cât și din foștii jucători, cari au arbitrat pe vremuri.

Armata și Recordurile

In cursul unei încercări oficiale stabilite în Franța, pompierul Jean Barbe a bătut recordul mondial la ridicări de greutate 173.800 kg. bătând vechiul record care era de 173.800.

Pompierul nu cântărește decât 64 kg lograme 500!

Starea vremii

Luni 22 Oct. 1928

SITUAȚIA ATMOSFERICĂ

In România, orele 8 a. m. și timpul în întreaga țară se menț a cu cerul variabil mai mult noaptea este țării și în regiunea mării toasă. Vântul slab din sectorul sudic și temperatura e în creștere în jumătatea de vest a țării și în scădere în est; variază cele minime azi dimineață între 2-6 gr. în cea mai mare parte a țării și 9-10 gr. pe litoralul Mării. Cele maxime s'ajun au atins până la 19-24 gr. în câmpie și 11-14 gr. în regiunea munților. Presiunea atmosferică în ușoară scădere este cuprinsă între 774 mm. la Pietroasele (Buzău) și 764 mm. la Bistrița.

Precipitațiunile n'au semnalul nicierei.

Temperatură probabil dela 22-23 Oct. orele 20. - Presiunea în scădere e 2 m. p. s. Cerul variabil; vânt slab din sectorul sudic. Temperatura în ușoară creștere. In cursul zilei în jumătatea sud-vestică, tendință de acoperire a cerului și burniță.

Rezultatul matchurilor din 21 Octombrie

FOOT-BALL	
CATEGORIA I	
Venus-Sp. Studentesc	1:0
Olimpia-Unirea Tr.	4:0
Juventus-Macabi	3:1
REZERVA	
Macabi-Juventus	2:2
Olimpia-Unirea Tr.	1:1
JUNIORI	
Macabi-Juventus	1:1
Olimpia-Unirea Tr.	2:1
CATEGORIA II CAMP.	
Av. Oltuz-Vârteful	1:0
Apolon-Av. Sportiv	6:2
Turda-C. F. R.	forfaț
REZERVA	
Av. Oltuz-Vârteful	3:2
Av. Sportiv-Apolon	3:1
Turda-C. F. R.	3:1
CAT. II PROM.	
Generala-A. G. E. R.	4:0
REZERVA	
A. G. E. R.-Generala	4:1
CATEGORIA III	
Ed. Fiz. arm.-Gloria	3:1
Dâmbovița-Stăruința	5:0
Hercules-Stadiu Român	forfaț
AMICALE	
CATEGORIA I	
Belvedere-Zburătorii	5:0
REZERVA	
Belvedere-Zburătorii	3:2
CATEGORIA III	
Carmen-Dâmbovița	1:1
JUNIORI	
Belvedere-Zburătorii	3:0
Vif.Dacia-C. A. B.	2:1
PITICI	
C. A. B.-Vif. Dacia	3:0
RUGBY	
CATEGORIA I	
Rp. Studentesc-P. T. T.	8:6
S. C. B.-Tenis Club	6:0
CATEGORIA II	
P. T. T.-Tenis Club	16:3
CATEGORIA III	
Stadiu P. T. T.	6:0

Oficiale

FEDERAȚIA ROMANA DE BOX, a decis trimiterea unei adrese Federației Amatoare recte Comisie Centrală de box, pentru a comunica care este situația d-lui N. Albescu.

Se știe că numitul nu este în regulă cu predarea gestiunii financiare cu toate invitațiile și termenele ce i s'au dat.

F. R. B.-ul a decis că pe viitor organizatorii galelor de box vor fi obligați să aducă și autorizația F. S. S. R.-ului în cazul când trag și perechi de smatori.

FEDERAȚIA ROMANA DE BOX a delegat pe D-nii Alfred Antoniu, Maestrul Petre Alexandrescu, și Vasile Niculescu, secretarul F. R. B.-ului și facerea unui raport amănunțit după palmares și indicații de ordin tehnic a tuturor challengerilor oficiali și campioni lor profesionali.

Revenind asupra notiței publicate de noi mai zile trecute, anume că F. R. B.-ul, a licențiat pe cunoscutul ziarist, D-l Mihu Vițianu, organizator oficial al S. S. R.

Matchurile intermitare Franco-Române, au fost definitiv fixate.

Ele vor fi organizate de noii „uns” al F. R. B.-ului, d-l M. Vițianu, în zilele de 24 și 25 Noembrie.

Cunoscutul organizator, „bătrânul” Lubin Schonfeld a cerut și F. R. B.-ul i-a aprobat, autorizația unei gale pentru 17 Noembrie 1928.

NOUL PROGRAM DE ZILE ACORDATE DE F. R. B.:

25 Octombrie, D-l I. Popescu.

3 Noembrie, D-l I. Popescu.

10 Noembrie, D-l I. Popescu.

17 Noembrie, D-l I. Schonfeld.

24 Noembrie, D-l M. Vițianu.

25 Noembrie, D-l M. Vițianu.

Sedinta viitoare a F. R. B.-ului va avea loc Sâmbătă 27 crt., ora 9 seara, în loc de Vineri (Sf. Dumitru), în str. Armenească 33.

RADIO Marți 23 Octombrie

PROGRAM:			
CONCERTE:	OPERE:		
Ora 17,15	Concert violoncel; Kieł, Hamburg.	Ora 19,25	Aida; Moskova.
" 19,00	Muzică de operă; Varșovia.	" 20,20	Operă; Kattowice, Posa Varșovia.
" 19,30	Festival Schubert; Roval.	" 21,05	Titus (Scherchen) Königberg, Danzig.
" 20,30	Muzică clasică; Kovno.	" 21,05	"Philemon et Baucis"; Bri sel.
" 21,00	Arți de operă cu Marcelle Roessler; Dresden, Leipzig.	" 22,00	Dama din feră; P. ris.
" 21,05	Concert. primadonei Lotte Lehman; Viena, Klagenfurt, Innsbruck, Linz.	" 22,00	Deutsche Messe (Schubert); Berlin, Stettin, Königsberg, terhausen.
" 21,15	Concert simfonic; Breslau, Gleiwitz.	OPERETE:	
" 21,30	Concert solisti; Viena, Klagenfurt, etc.	Ora 21,15	Dușca de Gerolstein; Stuttgart, Kassel, Frankfurt.
" 22,00	Festival simfonic Tschai-howsky; Riga.	" 21,45	Ciocărlia; Roma, Frankfurt.
" 22,00	Haydn-Mozart; Daventry, Eng.		

Centrul român al clubului internațional al scriitorilor P. E. N., a avut Sâmbătă seara întâia adunare după vacanță. Pentru că era și întâia adunare după congresul din Iunie dela Oslo, delegatul nostru acolo a făcut o dare de seamă și a arătat care au fost problemele discutate și hotărârile luate.

Preocuparea de căpetenie a anului au fost traduceri. Deocamdată, până când clubul va găsi mijloace materiale proprii, ca să ia în mână împlinirea acestui deziderat de circulație între popoare a celor mii, s'a primit formula unei colaborări cu Institutul de cooperare intelectuală dela Paris. E vorba în istău rând de o centralizare a bibliografiei traducerilor din toate țările unde funcționează centre ale clubului, de stabilirea unor liste de opere care se pot traduce și de traducătorii cei mai potriviți. Societatea scriitorilor români are de pe acum diferite propuneri, care urmăresc răspândirea în străinătate, cu sistem, a literaturii românești contemporane. Adunarea a fost de părere ca, pe lângă reluarea acestor propuneri și grăbirea unei realizări, să se ceară Ministerului Artilor să pue în buget suma necesară anual pentru apariția în străinătate al unui număr minim dar nesăpărat, de traduceri.

Al doilea punct de discuție a fost problema intrării în Clubul P. E. N. din România a scriitorilor minoritari. S'a arătat că, prin chiar înființarea centrului român al acestei societăți internaționale, s'a ivit și trebuința ca scriitorii de altă limbă din țară să se găsească în această organizație. După un contact și schimb de vederi care au început acum doi ani, se pare că e mai apropiat de o deslețare. Adunarea a cercetat diferite modalități după care această afare împreună s'ar putea ajunge și ar putea funcționa și a numit o comisie de lucru: Liviu Rebreanu, Nae Ionescu, Nichifor Crainic și Emanuel Bucuța, care să discute cu reprezentanții ai scriitorilor germani și maghiari acele modalități.

Au fost făp, afară de cei amintiți, Jean Bart, L. Minulescu, Ion Marin Sadoveanu, Cezar Petrescu, Ciocăleu, Al. Marcu, N. Tonitza, M. Bunescu, N. N. Condiescu.

Un mare turneu

D-na Maria Filotti, societară de onoare a Teatrului Național și profesoară la Conservator, poartă mâine în turneu cu piesa „Zaza”, unul din cele mai mari succese ale primei noastre scene.

Ca todeauna, marea noastră artistă și-a asigurată, și de data aceasta, un ansamblu, din cele mai strălucite, în frunte cu d-nii Bădăleanu și Duțulescu, societari ai Teatrului Național.

Jucată exact în decourile și costumele, cari i-au încadrat marea și cariera la București, Zaza se va prezenta și provinciei cu tot farmecul ei fără asemănare.

Teatrul Național are todeauna în d-na Filotti o minunată ambasadore de prestigiu și artă.

CONCERTE

Din cauza imbolnăvirei a trei membri ai orchestrei „Filarmonica” (solisti), cari nu au putut fi înlocuiți, concertul simfonic de ieri dimineață a trebuit să fie amânat pentru seara de Miercuri 31 Octombrie. Biletele valabile seria No. 2 își păstrează valabilitatea sau pot fi preschimbate pentru alt concert simfonic.

Concert simfonic de Duminică 28 Octombrie se va bucura de concursul celebrului pianist Paul Wittgenstein, care nu are decât mâna stângă. Publicul Capitalei va asculta pentru întâia oară un pianist cu o singură mână. Wittgenstein va executa, acompaniat de orchestră, lucrarea simfonică (cu piano obligat) pe care i-a dedicat-o marele Richard Strauss în semn de admirație.

Spectacolele zilei

Azi 23 Octombrie 1928

OPERA ROMANA: Lakme și Purșuca.

TEATRUL NAȚIONAL: „Principesa Turandot” cu M. Zimniceanu, P. Ionescu, G. Danelopol și d-nii V. Antonescu, Brezeanu, Bullinski, Vraca, Baldovin, Fiteșteanu, Theo.

TEATRUL REGINA MARIA: „Rubina și prințul Negru” cu d-nle L. Sturza, Solomon și d-nii T. Bulandra, Stolin, Maximilian, Finți.

TEATRUL MIC: (matineu și seara) Nuntă cu repetiție cu d-nle L. Calor, Wauvrins și d-nii I. Livăceanu, Fintesteanu, Timică, Ștefănescu, M. Constantințescu.

TEATRUL ALHAMBRA: Frits cu Zamora, Cutava Barozzi și Leonard, Chamel, R. Issay.

TEATRUL INTIM: (matineu și seara) Amantul de carton cu d-na M. Rareș și d-nii Toneanu, Letter.

CINEMA SCALA: Revista „Ca la mama acasă” și filmul „Călcărușul unei Ducese” cu Irene Richl.

CINEMA TRIANON: „Anna Karenina” după romanul lui Tolstoi, cu John Gilbert și Greta Garbo.

CINEMA ODEON: „Song” cu Anna May Wong.

CINEMA M. VOICULESCU: „Ce te țibim în pielea goală” cu V. Brezeanu, Elena Rada, V. Chris, Damian etc. pusă în scenă de S. Eliad și filmul „Favorita Maharadžabului” cu Gunar Tolnacs și Karina Bell.

CINEMA ELITE: „Romanța tubi rii” cu Werner Fuesterer și Vera V. Schmitterlow.

CINEMA LUX: Președintele cu Ivan Moșujkin.

CINEMA SELECT: „Eu sunt Suzy Sazofo” cu Anny Ondra, Malcolm Tod și Gaston Jacquet. In complete: Jurnal și Comedie.

CINEMA CAPITOL: „Venososa” (Buze otrăvite) cu Raquel Meller. adaptarea muzicală de I. Nonna Otescu.

CINEMA BOULEVARD-PALACE: „Eu sunt Suzy Sazofo” cu Anny Ondra, Malcolm Tod și Gaston Jacquet.

CINEMA LIPSCANI: „Privighitoarea amurului” cu Evelyn Holt, Henry Stuart, etc.

CINEMA MARNA: Iubita Prințului.

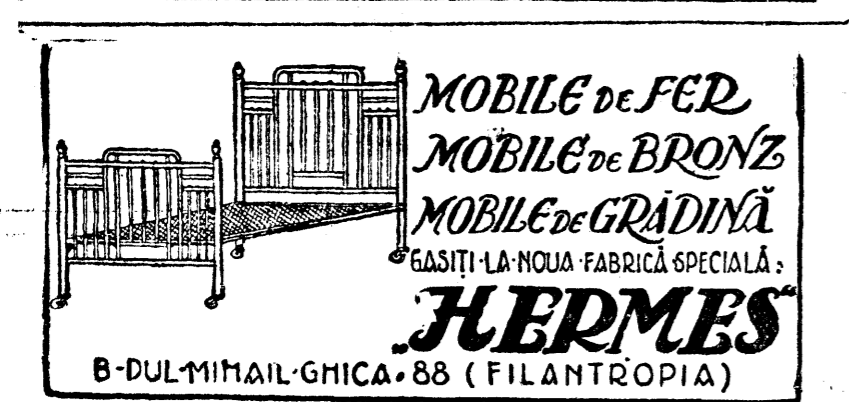

CONTRA RACELII

SANTOL

PREȚIUNĂ ALCOOLICĂ PREPARATĂ DE UN SUCCUR DE PLANTĂ SIMILINDU-ȘI ÎNTELEȘIBILĂ CU SUCCA SAU MARE. BACELUL DUREI DE CAP ȘI DE MICHOR, SURINJAL, JUNGHURU NEVRAJIC, NEVRI, REUMATISM, ETC.

ANTISÉPTIC AROMATIZAT

MOBILE DE FER
MOBILE DE BRONZ
MOBILE DE GRĂDINĂ

GĂSIȚI LA NOUA FABRICĂ SPECIALĂ:

HERMES

B-DUL MIHAIL GHICA 88 (FILANTROPIA)

Constantin Socaciu

magazin special de rufărie bărbătească a redus prețurile și s'a mutat în Strada Câmpineanu No. 1. (Teatrul Național)

ANTINEURALGIC

Dr. NANU-MUSCEL

ingurul remediu contra gripei, migrenii, nevralgiilor, etc. Luați numai în cutii originale conținând 2 buline și cu semnătura doctorului

Se găsește de vânzare la farmacia și droguerii

Fabrica de sobe

DE FAIANȚĂ

Fondată 1900

IOSIF RONNA

BUCUREȘTI

Calea 13 Septembrie No. 185 (Casă proprie)

Execuțim orice lucrare atingătoare în această branșă

Lucru solid și exact după ultimele metode. Prețuri avantajoase

CINEMA

A murit Zigotto

Cunoscutul erou al comediei americane a încetat din viață, acum câteva zile, în urma unei pneumonii.

Larry Semon — sau Zigotto, cum îl botezaseră europenii — avea 48 de ani și, în cele din urmă, era foarte măhniț cu sfârșitul cinematografic, pe care le experimenta pe cont propriu nu-i mai mergeau. Cheltuisse până și ultimele economii strânse odinioară, în epoca lui de strălucire.

Cel din urmă film al lui e o dramă al cărui titlu își scapă, dar care va fi, în curând, prezentată și la noi.

TEATRUL CINEMA M. VOICULESCU

„CE TE PLIMBI ÎN PIELEA GOALĂ?”

Am relevat la timp, cu justificări precise, inițiativa cătorva cinematografe din centru de a introduce numere de music-hall în pauza cea mare a spectacolului. Deastădată e vorba să accentuez asupra unui procedeu mult mai ingenios și mai meritoriu, ca argument al unui spirit original de admirabilă concepție.

Actualii conducători ai sălii „M. Voiculescu” cari au dovedit încă din primele zile ale debutului, mult gust și intuiție profundă în ceea ce înseamnă „organizarea” unui bun spectacol cinematografic, și-au propus, la rândul-le, să introducă numere de atracție. Dar nu s'au gândit nici la reviste ușoare, nici la co-

Mantouri de stofă și blană

Ultimele creațiuni

LA REGINA MARIA

BUCUREȘTI - 47 STR. LIPSCANI 47

nenorocit de ied, ducându-l în spina pentru a-i purta oboseala, el va avea milă și de poporul meu sărman, îl va duce în inima sa pentru a purta păcatele sale”. Moisi este deci găsit apt pentru a conduce o națiune întregă numai fiindcă a știut cum să se poarte cu un biet dobitoc obosit. Mai târziu, o altă figură gigantică în istoria evelilor, regele David, va fi deasemenea luat dela turmă pentru a conduce și a stăpâni poporul lui Iehova. Asupra primei întâlniri între Dumnezeu și Moisi, legenda povestește că Moisi a văzut gloria Celui-de-Sus apărându-i sub forma unui spin care ardea, fără a fi consumat de flăcări. „Deci Dumnezeu i-a apărut lui Moisi tocmai într'un spin” întrebă agadiștii, Rabi Elizer răspunde: „Pentru că spinul este cel mai umil dintre arbori iar Israel cel mai umil din popoare”. Rabi José răspunde: „Pentru că spinul este copiceul durerii și Dumnezeu suferă când evreii sufar”. Nu rare ori ideea dela baza legendelor este una de înaltă umanitate și de concili-

liațiune între diversele popoare. Astfel, chiar și în descrierea teribilului flagel al morții primilor născuți, cu care Dumnezeu a încercat pe egipteni pentru a-i silii să consimtă la eliberarea sclavilor ebrei, agadiștii găseesc prilejul de a arăta sentimentul lor de frăție către „cei drepti prinși națiuni”. Legenda spune: „Mulți oameni i-au primit bine. Căci este scris: „Aici este poarta eternului Dumnezeu, cei drepti să intre”; nu numai cei drepti din sânul lui Israel ci toți dreptii, după aprecierea Celui-de-Sus”. Până și Thora, această comoară nestimată a evreilor, nu este accesibilă tuturor națiunilor și tuturor țărilor depe glob.

Întro înălțare strânsă a evenimentelor, viața lui Moisi se deapănă în legendele adunate de Fleg, dela momentul nășterii sale și până la sfârșitul zilelor lui. Se pe-îndă înălțarea ochilor noștri acele minunate povestiri despre visurile faraonilor și tălmăcirea lor, despre mășurile de prigoană luate în contra noulor-născuți ai ebreilor și despre sal-

plin de „bădare și talent al maselor poporului. Cele mai mișcătoare pagini din cartea lui Fleg, sunt însă a-celera care ne arată pe Moisi în declinul ultimilor zile ale vieții sale, rugându-se în zadar să fie lăsat să părănde și el în Țara Făgăduinții. Neputând îndupleca pronia cerească să-i acorde această supremă favoro, el se rugă conducătorilor, dispoșitorii săi de până acum, ca să pună „o vo-pă bună” pe lângă Dumnezeu pentru ca să-i împlinescă arzătoarea lui dorință. „Și cum mulțimea fără număr a ebreilor, intrând în sanctuarul Domnului, ridică spre cere ruga tuturor pentru Moisi, miridie de ingeri, conduși de Samael (înge-ul răului) se coborâră din cer și apucând în sbor rugăminții, îl împiedecă de a veni înaintea stărilor panitorului lumii”. Lupta lui Moisi cu moartea e descrisă cu un admirabil realism, în care o delicioasă navitate a concesiunii ne arată pe o-mul desembrat de orice velleitate de sup-emiție, redus la simpla dorință de a-și prelungi pe cât posibil până și ultimele zile ale vieții sale. Moartea lui Moisi este o nouă glorioficare a marelui profet. Moisi n'a murit.

luate fiind pur și simplu de ingerul morții, ci însuși bunul Dumnezeu l'a pregătit pentru suferență sfârșit. Eternul lui apoi sufletul după buzele lui Moisi și profetul muri „Întro sărutare a Domnului”. Iar în cer, locul lui Moisi a fost, după spusele celor vechi, mai sus decât acela al patriarhilor și decât al tuturor profetilor. Așezat chiar sub tronul Proției, profetul așteptă împreună cu Dumnezeu, momentul fericit al venirii Mesiei.

Aceasta este, în câteva trăsături, fortamente incomplete, conținutul cărții lui Fleg. Din puținele citate redate aci se vede clar caracteristica, spiritul acestor legende vechi dar neîvechite, „Viața lui Moisi” este primul volum din seria „eroilor legendari”, ce și-a propus Fleg să descrie, utilizând sursa neîncușabilă a agadei; să sperăm că în curând vom putea saluta apariția volumelor următoare, cari vor îmbogăți literatura modernă cu strălucite roade ale fanteziei antice. Tînând seama de talentul și de eruditiunea autorului, nu ne putem aștepta la alte „eveliațiuni și la noui opere într'adevăr nemuritoare.

Dr. A. Măchășag

VIATA ECONOMICA

Legi premature Bursa

S'a anunțat că la începutul actualiei sesiuni parlamentare se va lua în discuție noua lege a drumurilor.

Din diversele indiscrețiuni ale ziarelilor, desmășite, bine înțelese, ca de obicei, s'a putut afla că noua lege are un caracter înalt pronunțat. Și n'au lipsit nici protestele de rigoare...

Fără îndoială că anticipările sunt, pentru moment, deplasate, atât timp cât textul legii nu-și are fixat definitiv. Căci se pare că anteproiectului de lege, întocmit sub guvernarea trecută de comisiuni de specialiști și revizuit astăzi de o nouă comisie, i se vor aduce modificări radicale, cerute de d-l Vintilă Brătianu.

Excesul fiscal va fi înălțat. E ceiașe se afirmă în cercurile Ministerului de Finanțe.

Nu știm intrucat aceste asigurări vor corespunde adevărului. Ne pare însă curios, că o lege constructivă, cum ar trebui să fie aceea a drumurilor, se prezintă sub o formă definitivă, înainte de înfăptuirea unui împrumut de investițiune.

E adevărat că șoselele noastre se găsească într'un hal în descriptibil. Lipsa resurselor necesare refacerii marilor artere de circulație, care au suferit ura distrucțiune a războiului, le-a măcinat.

Prevederile bugetare au fost sistematic insuficiente, măcar pentru întreținerea curentă, neam pentru refacerea șoselelor naționale.

Cât despre șoselele județene, reforma administrativă a lăsat întreținerea lor la discreția abuzivă a prefecturilor. Suprimând afectarea specială de venituri, prevăzută de vechea lege a drumurilor, legea administrativă a condamnat șoselele județene, la distrugere sistematică, prin lipsă de întreținere.

În timp ce mijloacele destinate refacerii și întreținerii rețelei noastre de șosele se reduc oarecum, circulația s'a intensificat pretutindeni, prin progresul tracțiunii mecanice. Curse regulate de autobuze pentru transportul călătorilor s'au înființat. În multe părți, transportul mărfurilor și produselor cu autocomioane grele s'a generalizat. Șoseaua s'a dovedit un concurent serios al căilor ferate.

Evoluția progresivă a circulației pe șoselele noastre, de tracțiune animală la tracțiune mecanică, a agravat problema distrugerii drumurilor prin uzură. Și această evoluție e încă în curs de desăvârșire...

Se înțelege că față de dubla cauză de ruinare crescândă a șoselelor noastre, adică pedeparte lipsa mijloacelor de întreținere, pedeafta creșterea uzurii prin circulația automobilă, situația s'a înrăutățit într'atât, încât organele tehnice ale Ministerului de Lucrări Publice s'au decis să reacționeze, în grabă, fără să mai aștepte îndrept-

Funcționari ai fiseului sau operatori fiscali?

O avansare interesantă Impozite ce n'au nici un rost

Complexăm fisa vechilor noștri lenți, împodobiți cu atribuțiile fiscale, operatori ai fiseului în realitate. Chelarul săraciei naționale, d. Vintilă Brătianu, nu s'a sesizat de grămitatea plângerilor noastre.

Îl punem la dispoziție noui probe, ce conchid la o vinovăție îndubitabilă a celor ce, mânători ai banului public fiind, confundă acest ban cu buzunarul propriu.

CAZUL LUI REINFELD

Începem cu numărul de față să integrăm printre principalele vinovății ai fraudelor fiscale dela Cluj, pe individul Reinfeld, unul dintre ucizii lui Dimitriu și beneficiarii afacerilor deosebite ce se practică „grosso modo” la administrația financiară din Cluj.

Acest domn Reinfeld, se face culpabil de următoarele fapte ce pot fi integrate în codicele penale:

a) Fiind perceptor la circumscripția II-a, pretinde pentru orice îmânare acordată la aplicarea v-nui sechestru, drept vamă 200 lei.

Sunt cazuri însă, printre cari cităm pe acel al fmeii Sandor Iosefine din strada Drayalina 4, care a plătit 400 lei pentru a nu i se aplica sechestru

UN PROFESOR UNIVERSITAR VĂMUIT

Nemulțumit cu ceiașe încasează dela diversii particulari ce nu pot să reacționeze direct prin reclamații, d. Reinfeld, amic al intangibil al d-lui Dimitriu, nu se teme să pună în aplicare anumite trat-

le proceduri fiscale, texte ce fr-

ă și o strict venabilă incorectitu-

reza generală a finanțelor țării. De aci și diferitele proiecte de legi a drumurilor, preocupate mai ales cu găsirea mijloacelor financiare necesare, destinate refacerii și întreținerii, tot mai costisitoare, a șoselelor.

Intenție bună, desigur, dar soluție nepotrivită.

Șoselele trebuie situate azi pe acelaș plan cu calea ferată. Precum nici C. F. R. nu s'au putut reface sau completa prin propriile mijloace și va trebui uzat de ajutorul capitalului străin, tot astfel și rețeaua noastră de șosele nu se va putea reface și moderniza, fără un împrumut.

Acest adevăr poate părea evident. Și cu toate acestea legea drumurilor va fi prezentată independent de aportul capitalului străin și clădită pe un sistem fiscal propriu.

Or e limpede că ar fi o neierată greșală să începem refacerea șoselelor, prin înființarea de taxe noi. Ar fi să repetăm cu toată deosebirea de împrejurări, încercarea de a reface căile noastre ferate, prin ridicarea taxelor. Nici șoselele, nici căile ferate nu se pot reface „prin noi înși-ne”.

Gândiți-vă la ce-au servit diversele probleme încercate de incontestabilă competență a inginerilor Al. Periețeanu, Tancred Constantinescu și acum în urmă de d-l N. Theodorescu la calea ferată. A fost o inutilă desăvârșire de muncă, pricepere și ingeniozitate. Rezultatele n'au corespuns așteptărilor. Lipsa capitalului, pe care nimic nu-l poate înlocui.

Încercarea de a reface rețeaua noastră rutieră, prin mijloace pur financiare, reprezintă acelaș gen de expedient. Taxele vor fi insuficiente, de-a vor păstra un caracter fiscal moderat sau vor fi antieconomice, în caz contrar. Căci e nelogic să ceri însă sforțarea contribuabilului pentru șosele și apoi să-i oferi o șosea circulabilă.

În Grecia, care a făcut până acum în repetate rânduri apel la creditul străin, acest lucru a fost înțeles. Între guvernul elen și un grup englez a intervenit un acord pentru construcția de șosele. Lucrările vor dura 5 ani de zile și vor fi finanțate cu suma de 6 milioane lire sterline, adică vre-o 5 miliarde lei. Cheltuielile vor fi acoperite de guvernul elen cu ajutorul unei taxe pe benzină.

Nu mai încercăm reforme, cu caracter constructiv, prin propriile mijloace. D-l Vintilă Brătianu primește, în silă, ajutorul capitalului străin. Nici o mirare să constatăm că, în unele domenii importante, caută să se dispenseze de el și aplică formula „prin noi înși-ne”, la care crezusem că a renunțat.

Legea drumurilor e astăzi prin urmare inoportună. Trebuie așteptată epoca împrumuturilor de investițiune. E o lege prematură.

Ricardo

22 OCTOMBRIE 1928

Leul PARIS 15.45 ZURICH 3.13% LONDRA 803 INCHEIERI OFICIALE

Banca Națională	12800, 750
Banca Românească	1170 80
Creditul Minier opt.	1160
România Petroliera	485
I R. D. P.	410
Subsol c. v.	235
Reșița	900
Clădirea Românească	50-60
Creditul Tehnic	485
Mica	700-710
Renta Improprietăriei	59%
Creditul Funciar Rural 7%	00%

SCHIMB București 22 Octombrie 1928

Franci francezi	6 48-6 49
Franci elvețieni	31.93-31.98
Franci belgieni	23.05-23.08
Lire sterline	804 3/4-805
Lire italiene	3.69 3/4-3.70 1/2
Lire otomane	85 3/4-86
Mărci germane	39.51-39.55
Zloti polonezi	18 1/2-10
Șilingi austriaci	23.32-23.35
Pengó	28.93-28.97
Coroane cecoslovace	4.91 1/2-4.92
Dinari	2.90-2.95
Drachme	2.20-2.25
Dolari	165 1/2-165-70

SCHIMBUL IN STRAINATATE 22 Octombrie 1928

PARIS (schimbarea)

Londra	124 20
New-York	25 61
Germania	610.23
Belgia	365.26
Italia	134.25
Praga	76.-
România	15.45
Elveția	492.75
Olanda	1026.50

ZURICH (schimbarea)

Berlin	123.75
Amsterdam	208.30
New-York	5.19%
Londra	25.19%
Paris	20.29
Milano	27.21%
Praga	15.40
Budapesta	90.53%
Belgrad	9 13
București	3.13%
Varșovia	68.25
Viena	73.02%

In vederea congresului internațional de agricultură

Aseară s'a întrunit în localul asociației agronomilor, comitetul restrâns de organizare al congresului internațional de agricultură din 1929, dela București.

D. Cămărășescu, fost ministru, a pus în curent comitetul cu discuțiile și hotărârile dela institutul internațional de cultură la Roma.

S'a hotărât ca Luna viitoare să se țină la ministerul agriculturii, adunarea mare a comitetului organizator, când se vor discuta și alte probleme de organizare ale congresului.

Grevă la Masilia

Paris, 22 (Rador). — Lucrătorii și marinarii din portul Marsilia s'au pus în grevă. Din această cauză 7000 pasageri au trebuit să-și amâne azi plecarea.

Ancheta fraudelor dela institutul medico-militar

Se știe că acum 3 luni, în urma unor denunțuri serioase, parchetul militar a fost înconștințat de noui complicaii ale fraudelor comise la institutul medico-militar, cu un an înainte, în care fusese implicat colonelul Popovici, fostul comandant al institutului, căpitanul Stăpănoiu și locotenentul Dobrescu.

În urma judecării acestor fraude, colonelul Popovici fusese scos de sub acuzare, rămânând în proces numai căpitanul și locotenentul.

INSTRUCȚIA NOILOR FRAUDE

Noile fraude, au făcut obiectul cercetării vreme de 2 luni, în care timp d. general Palada, numit raportor al chestiunii, a anchetat aceste noi fraude, fiind aproape de terminarea instrucției.

Veteranii independenței și serbările dela Constanța

Comitetul organizator al serbărilor semicentenarului Dobrogei, serbări ce vor avea loc la Constanța în ziua de Duminică 28 Octombrie 1928 invită pe această cale, în mod stăruitor, pe toți domnii ofițeri veterani din războiul 1877/78, precum și pe subofițierii veterani ai aceluși război, grupați în jurul drapelului secretărilor ce au ființat legală, și ia parte la această festivitate, unde le sunt rezervate locurile de onoare înaintea și în jurul drapelului glorioase ale războiului, care a înfăptuit independența țării și realizarea Dobrogei lui Mircea cel Bătrân la trupul românesc.

Ofițerii veterani sunt rugați, ca până cel mai târziu la 25 Octombrie a. c.

Pentru licențiații universitari

Asociația noastră fiind invitată oficial la serbările semicentenarului societății academice „Junimea” dela Cernăuți invită licențiații(-le) amatori de a participa, să se înscrie la sediul nostru, strada Romană 89, orele 5-7 p. m. Plecarea va fi Joi 25 Octombrie dimineața cu „rapidul”, iar plecarea din Cernăuți Sâmbătă sau Duminică dimineața. Reducere 50% pe C. F. R., găzduirea gratis și înlesniri de masă. Programul serbărilor se găsește la sediu.

Arestarea unui averescan la Botoșani

BOTOȘANI, 22. — O interesantă arestare s'a produs ieri în localitate. A fost arestat Ion Nișon, fruntaș averescan, fost rector școlar și proprietar al unei mari librării.

Clădirea de trenuri din Bacău

8 RANIȚI
BACAU, 22. — Eri la ora 11 trenul de persoane No 516 s'a ciocnit cu trenul de marfă No. 6903, în stația Fântânele. Sunt opt răniți.

Alte victime ale catastrofei dela Vincennes

Paris, 22 (Rador). — Până azi au fost scoase de sub ruinele imobilelor prăbușite la Vincennes 19 cavaleri. Se crede că sub dărâmături n'ar mai fi alte victime.

Nenorocirea dela fabrica „ASSAN”

Carol Dinu, din serviciul fabricii „Assan”, din soseaua Ștefan cel Mare No. 139, pe când scobora scările de la birou a alunecat și s'a rănit grav. Transportat la spitalul Colentina, a murit după o jumătate de oră.

INCERCARE DE SINUCIDERE

Elena V. Marinescu, din str. Claudiu No. 3 s'a certat aseară cu tatăl ei și a băut spirit denaturat. Un intern al Salvării i-a dat injurii.

FURT DE CIORAPI

Frații Abramovici, proprietarii fabricii de ciorapi „Regina” au reclamat poliției că din depozitul fabricii, care e în str. Gheorghe No. 6, s'au furat mari cantități de ciorapi de mătase.

DIN Dramele mizeriei

Ella Irim, de fel din Bărlad, fostă funcționară la o instituție din Capitală, rămânând fără serviciu, s'a hotărât să-și curme firul zilelor.

ACCIDENT DE AUTOMOBIL

Gheorghe Lenoiu, din str. Nicolae Serban No. 11, cătunul Principale Carol, a fost căleat de un automobil pe str. Mihai Vodă.

Victima a fost dusă la spitalul Brâncovenesc.

ACCIDENT MORTAL DE AUTOCAMION

Autocamionul No. 1592 a căleat aseară în dreptul rampei Obor pe băiatul Marin Marinescu, din str. A-brud No. 1.

Victima a fost dusă la spitalul Colentina, unde a murit după 2 ore. Șoferul criminal a dispărut.

CRIMA UNEI MAME

Maria Ion Jirbea, din str. Alion 11, cătunul Principale Carol, a născut aseară un copil de sex masculin, pe care l-a omorât apoi.

TUNGSRAM

INCOMPARABILE

PENTRU LUMINA PENTRU RADIO

MONICA

Depozit General

SOLAVICI

București Str. Lipsani, 37

FAPTE DIN CAPITALA

CRIMA DIN SOSEAU KISELEFF

D. Jude-instructor al cabinetului 7, Ioan Stănescu, terminând cercetările, a dat ordonanță definitivă, prin care trimite în judecată, pentru asasinat pe Vilma Bucur, femeie de serviciu la d. Calimachi, în șoseaua Kiseleff No. 17, care fără nici o justificare, pregătind totul, a ucis prin strangulare pe bătrâna femeie de serviciu Netti Knora.

JURISPRUDENȚA IN MATERIE DE ULTRAJ

Boris Stoica, insultând și lovind pe un magistrat, a fost condamnat de trib. Bălți, la 2 luni închisoare corecțională. Sentința a fost confirmată și de curtea de apel.

FALSIFICAREA UNUI TESTAMENT

Prin ordonanță definitivă fusese trimis în judecată Carol Pinath că a falsificat testamentul bogătaşului Benjamin Klein, a cărui avere, pe această cale, a intrat în mâinile lui Pinath. S. I a trib. Ilfov achitase pe Pinath, împotriva hotărârii de achitare, atât parchetul, cât și partea civilă au făcut apel, ale cărui dezbateri au început ieri înaintea S. III a curții de apel, alcătuită din d-nii consilieri: I. Solomon, președinte, Botez și Aurel Lerescu.

CONDAMNAȚI PENTRU ABUZ DE INCREDERE

S. II a tribunalului Ilfov, alcătuit din judecători V. Popovici și I. Brăilescu și cu concluziile d-lui procuror Alevia, a condamnat la 3 luni închisoare corecțională pe șoferul Sandu Brădeanu, cărui a trăznit un automobil de piață, și l-a trimis a doua zi deteriorat și a dispărut cu banii rezultați din cursele făcute.

AUDIENȚA DELA D. I. G. DUCA

Delegații partidului social-democrat, d-nii Titel Petrescu și dr. Pistner, au avut ieri dimineață o întrevedere cu d. I. G. Duca, ministrul de Interne.

CRIMA UNUI MAME

Filind în serviciul firmei, Bediteanu și-a însușit suma de 70.000 lei din încasări.

Cronica Judiciară

PROCESUL AVOCATULUI DANIELOPOL

S. I a trib. Ilfov a amânât iarăși procesul d-lui avocat Daniełopol, învinuit de excocherie, la 22 Ianuarie.

Social-democrații cer modificarea legii electorale

Duminică s'a întrunit în Capitală comitetul executiv al partidului social-democrat.

ACCIDENT DE AUTOMOBIL

Victima a fost dusă la spitalul Brâncovenesc.

CONDAMNAȚI PENTRU ABUZ DE INCREDERE

S. II a tribunalului Ilfov, alcătuit din judecători V. Popovici și I. Brăilescu și cu concluziile d-lui procuror Alevia, a condamnat la 3 luni închisoare corecțională pe șoferul Sandu Brădeanu, cărui a trăznit un automobil de piață, și l-a trimis a doua zi deteriorat și a dispărut cu banii rezultați din cursele făcute.

AUDIENȚA DELA D. I. G. DUCA

Delegații partidului social-democrat, d-nii Titel Petrescu și dr. Pistner, au avut ieri dimineață o întrevedere cu d. I. G. Duca, ministrul de Interne.

CRIMA UNUI MAME

Filind în serviciul firmei, Bediteanu și-a însușit suma de 70.000 lei din încasări.

MARE DEPOZIT PERMANENT DE
ALBITURI DURABILE
CU PREȚURI EFICIENTE DE LA
Benedict Schroll-Sohn
BRAUNAU (BOHEMIA) / Jannwalder
Baumwollspinnfabrik

LA MARELE MAGAZIN

Theodor Atanasiu & Co

• Str. Bazacă 1 • Str. Carol 76-78-80 • Str. Halelor 21 •

Deschiderea institutului de igienă

Eri după amiază, s'au deschis, în localul facultății de medicină cursurile de igienă populară ale institutului de igienă.

Au luat parte d-nii dr. C. Angelescu, ministru al instrucției, prof. dr. Bălașescu, decanul facultății de medicină, D. Ionescu, Reiner, Besnea, d-r-i Stăncovici, Banu, Caminschi, Daniel, etc. și numeroși studenți.

D. dr. Mezincescu, directorul institutului, spune că institutul are un rol dublu: organ tehnic al ministerului sănătății și educator profesional al personalului medical.

Problema sănătății și a igienei la noi în țară, nu este numai o chestiune profesională, ci una de însemnătate etnică. Este, socotim, de o mare importanță pentru acest popor, faptul de a-i păstra excedentul lui de populație.

Se observă de altfel că legile din urmă, ale învățământului primar și secundar, dau o deosebită atenție educației fizice.

Speră că va avea tot sprijinul din partea oficialității.

D. dr. Angelescu spune că întotdeauna a fost preocupat de chestiunea atât de importantă a igienei școlare. Prin lege școlare din urmă, am căutat a da o atitudine serioasă atenției igienice, spune d-sa. S'a dat rolul cuvenit și medicinii școlare prin legea învățământului profesional.

D-sa aduce mulțumiri d-lui dr. Mezincescu, pentru munca depusă.

S'au vizitat în urmă săile institutului. Cursurile vor dura 2 luni și se vor ține dimineața la clinici și d. a. la institut.

D. Z.

Cazul inspectorului scolar Spulbereanu

O scrisoare a învinutului

Primit spre publicare următoarea:

Stimate Domnule Director,

În campania dusă de ziarul D.v., contra inspectorilor auzi de cărți didactice, mie mi s'a făcut partea cea mai mare de atacuri nedrepte și chiar injurioase.

Cum ziarul D.v. dă ospitalitate chestiunilor generale, drepte și pentru respectul adevărului și al opiniei publice, vă rog, să faceți loc în ziar și următoarelor lămuriri, în privința acestei mult importante chestiuni, a cărților didactice de curs primar.

1. Spat, poate singurul dintre autori, de părerea D.v., adică, *contra actualului sistem de alcătuire și vânzare a cărților didactice*; dar, nu pot fi de acord nici cu sistemul recomandat de D.v. E nelogică pogrăirea unor autori și slăvirea altora pe temelii care sunt sau nu inspectori școlari; precum nici recomandarea sau critica editurilor, după cum sunt sau nu din București. „Cumpărați, Domnilor, cărți din București!” se spune într-unul din articolele ziarului D.v. După acest îndemn a și urmat o înșelăgere a unei edituri din București, cu oficialitatea didactică din Câmpulung, pentru înlăturarea libertății alegerii cărților.

E nedreaptă afirmația că unele cărți sunt gaze otrăvitoare pentru mintea copiilor, iar altele sunt balsam miraculos, după cum auorii lor sunt sau nu inspectori, și mai ales inspectori.

Cu temeiul No. 37.759/905, am comunicat — în rezumat — Ministerului următoarele: „Pentru învățământul primar, constituie o necesitate absolută, o carte unică, a nimănui (fără nume de autor) lucrată de întreg corpul didactic, dela unii învățatori practici până la ilustrul pedagog, universitar teoretician și literat al țării, inclusiv inspectori și revizori școlari, cari tot membri ai corpului didactic sunt. Cartea să se tipărească — dacă voiați la Lipsca — în cele mai perfecte condiții tehnice, corespunzând cu perfecțiunea ei metodică și științifică și astfel de manual clasic se dă distribuit gratuit”. Fondurile? — Le dau eu, D-lor, chiar dacă nu se stăpânește jaful banului public. Cine, în țara aceasta, nu ar contribui cu inteligența și cu banul său pentru alcătuirea și grațuitatea acestei cărți atât de prețioasă culturii noastre naționale?

Așa, cred că ar fi de acord toată lumea, dar „jos Spulbereanu, sus Nisipeanu”, de o partidă, asta nu e de nici un folos pentru țară și nedemn pentru autori.

Azi, cum se adună un stol de corbi pe o pradă, așa se grămădesc pe o carte: autori, editori, librari, învățatori, și... cine mai credeți? Inșiși Ministerul, cu 5%, ca să amulga gologanaul sarcinii obligată de lege să cumpere cartea.

La toate cotele curente din prețul unei cărți: autori 15%, editor 15%, Casa de Credit 5%—7%. O carte, care se plătește de elev cu 50 lei, costă în realitate 15 lei.

Un înalt funcționar din Minister, mi-a spus relativ la această propunere: „e un ideal a cărui realizare nu o vei vedea D-ta în viață”. Dacă poți lucra o carte didactică, fă-o!” Și am lucrat.

2. Nu am devenit autor după, ci înainte de a fi în controlul învățământului. Cu toate atacurile vijelioase îndreptate contra mea, nimeni nu m'a bănuțit că mi-aș fi pus numele pe vre-o carte lucrată de altul.

3. Am fost chemat în serviciul de control, de Marele Haret, și cât a trăit, eu i-a părut rău de gustul acesta.

4. Colaboratorii mei sunt numai 2 inspectori, colegi de clasă cu mine și cu inspectorul g-ral Costescu; ceilalți sunt cum ziceți D.v.: „modesti învățatori” și un profesor secundar, trate cu mine. Toți au lucrat efectiv și cu pricepere, materia cuvenită, conform planului stabilit împreună de noi.

5. Sunt coleg de clasă cu inspectorul general Costescu, apreciat autor de cărți. Nici el nu s'a afirmat că, dintre noi — doi, este unul mai învățat decât ceilalți. Avem aceeași pregătire și tot așa de cumpătați suntem.

Activitatea noastră didactică a fost aproape identică. E nedrept să faceți, de ex., pentru al o rezervă onorabilă, iar pe mine, să mă arătați mereu ca exemplu de toate relele sistemului de alcătuirea manualelor didactice. Cărți mai proaste? Cine le constată și pe ce consideră? Impun alegerea cărților mele cu autoritatea oficială? Corpul didactic e martor.

Și fără să fiu mai respisitor decât colegul meu, afirm că eu dau toată averea mea pe a suta parte din averea lui.

6. Sunt de 20 ani în serviciul de control și autor. Nici odată nu mi-a trecut prin minte să cer învățătorilor lista de cărți introduse în clasele lor. Un autor și revizor școlar de aici, proaspăt de tot în ambele calități, a făcut această presiune. A cerut din lulie, lista de cărțile, pe care subalternii săi le vor introduce în clasele lor la deschiderea cursurilor, invocând pentru aceasta, în mod fraudulos, autoritatea Ministerului. „Conform ord. ministerial... să-mi trimiteți lista de cărți...! Și apoi, acest autor-revizor cu tovarășii și editorul cărților sale, duce campanie prin presă, că el nu e revizor, ci un modest învățator, că inspectorii fac presiune asupra învățătorilor etc.

Anul trecut 1927, la deschiderea cursurilor — 1 Noembrie — acest revizor, făcuse să se introducă cărțile sale în clasă la care funcționa învățătoare nepoata, copilul meu, crescut de mine.

7. Decizia Domnului Ministru Duca, atât de vânturată azi de presă și de anumiți autori, este dată pe baza protestului și dovezilor date de mine, contra unui inspector, care brusca și brutal și-a introdus cărțile în toate școlile județului, unde eu lucrasem 20 ani cu învățătorii respectivi. Acest coleg inspector a fost mai tare decât revizorul actual. El a introdus cărțile sale pe 1914, chiar în *clasa mea*, autor de cărți. Decizia însă, nu a putut fi aplicată nici măcar primul an.

Decizia aruncată atunci la coș de acest inspector, nu cumva e scoasă azi la suprafață tot de el, pentru că nu mai figurează printre inspectori?

O simplă întrebare.

8. Relativ la „noulă lămuriri” și completări în privința inspectorului Spulbereanu, cu anchete repetate și neglijate”, iată adevărul:

Informatorii D.v. s'au asociat Craiova în 1927, pentru satisfacerea de interese comune. Președintele toată răsiei, a fost cercetat de mine și apoi supus judecării penale pentru delapidarea câtorva sute de mii de lei; vice-președintele tovarășii este actualul revizor actual; ceilalți 4-5 au roluri diferite. Ochestia nu are interesul comun să mă reclame necontenit. S'a cercetat și c'a constată că toate cele arătate, sunt acte perfect legale.

Calomniatorii au repetat calomniile lor sub diferite variante. Fiind încrânciți de o anumită protecție din Minister, au prins curaj și ultima reclamație No. 83.024/28 sau *sunt-a-ori trei* persoane din tovarășii. Cu No. 104124 din August a. c. eu nu ci am cerut Domnului Ministru, personal, să rezolve aceste reclamații și să aplice sancțiunile cuvenite sau mie sau calomniatorilor.

Interesul calomniatorilor mei însă este să nu se rezolve niciodată aceste reclamații, spre a întreține atmosfera de nelămurire — ori de câte ori au trebuintă.

La una din cercetări, despre care eu nu am știut nimic, răposatul Stoinescu, a încheiat cu aceste cuvinte: „Constată că se pune prea multă patimă să se găsească vinovat inspectorul Spulbereanu”.

Ultima anchetă a inspectorului Stoinescu, despre care vorbim în ziarul D.v. del. 28 Sept. a. c., nu a fost în contra mea, ci a acelora, cari au înființat posturi de învățatori, fără eleri și au uzat și abuzat de ele. În rezumat, nici un inspector din România nu a primit mai multe și mai nedrepte lovituri decât mine.

Iată piercele, pe cari mi le aduc cărțile didactice și împlinirea corectă a datoriei mele de funcționar public.

Vă mulțumesc pentru actul de dreptate, ce faceți publicând aceste lămuriri, și vă salut.

Cu toată stima
S. SPULBEREANU
Insp. șc. Craiova

CIORAPI

Mătase, Fil d'Ecosse și Lână

LINGERIE DE DAMA

în Tricot de Mătase

CHILOȚI

de Fil d'Ecosse și Mătase

TRIGOTAJE

Costume pentru Doamne de lână și Frize de mătase

ȘALURI

în Tricot de Mătase

Cu prețuri de fabrică

Găsiți la Depozitele
Fabricii de
Tricotaje și Ciorapi
„HERCULES”

din
BUCUREȘTI, Str. Lipscani 19
BUCUREȘTI, Str. Paris 10

Ploesti, Str. Mihail Cogălniceanu 19
Craiova, Str. Lipscani No. 2
Brăila, Str. Regală No. 48
Galați, Str. Domnească No. 12
Iasi, Str. Lăpușeanu No. 38
Cernăuți, Str. Templului No. 3
Cernăuți, Str. I. Flondor 22
Chișinău, Str. Pușchin 34
Botoșani, Calea Națională
Rădăuți, Str. Ștefan cel Mare 4
Băiți, Str. Regele Ferdinand 132

Pensiunea de familie

(GRANT)

reputată de 15 ani, ca cea mai bine îngrijită, atât pentru locuința curată cât și masa aleasă, s'a mutat STRADA CAMPINEANU No. 4 în fața Teatrului Național. Închiriază camere confortabile, cu pensiune completă.

Se primesc și externi la masă.

Carol Zosmer

DENTIST
Laureat din Berlin
Str. Colței 20
Consiliu 9-1 și 3-7

Ella Negruzzi

AVOCAT
CONSULTAȚIUNI JURIDICE
orele 9-11 a. m. și 7-8 p. m.
9, STRADA ROMANA 9
(Statuia Lascăr Catargi)

Eftenirea traiului

PALARI BARBATEȘTI
FETRU VERITABIL
Forme moderne dela 450 lei, la

Marin Drăgănescu

în Strada Regală 10

Bărbații!

înlăturăți impotența fără
medicamente
prin
„AMOR-STAR”
Prospecte se trimit discret
și recomandat contra Lei 20.
Adresați „AMOR-STAR”
Căsuța poștală 47, Buc.

DURERILE

de cap, nevralgii, gripă, reumatism, se vindecă numai prin
ANTINEVRALGIC dr. Nănu-Muscel în cutii originale conținând 2 buline și cu semnătura doctorului.
Se găsesc de vânzare la farmacii și drogherii.

Achiziționarea de mobile

e o chestiune de
încredere

Dacă doriți să cumpărați
mobile bune, să nu vă pară
rușine pentru o călătorie la
TARGU-MUREȘ
să priviți magazinele
de mobilă ale firmei

Szekely & Reti

FABRICA ARDELEANA
DE MOBILE S. A.
Reprezentanța fabricilor de
PIANE și PIANINE Bösendorfer,
Stingl, Productivgenossenschaft și Hoffmann
Persoanelor de încredere condițiuni favorabile de plată

Ministerul de război

dat în judecată

CLUJ. — Fiind pus în disponibilitate în urma unei campanii de presă, generalul Cristescu Mihai, a acționat în judecată Ministerul de Război.

În acțiune se precizează că deși autoritățile militare la ancheta făcută l'au găsit complet nevinovat, ministrul l'a pus totuși, în disponibilitate.

Generalul Cristescu se constituie parte civilă cu suma de patru milioane lei.

Tribunalul n'a fixat încă termenul de judecată.

Groaznicul accident de cale ferată pe linia Galați-Tecuci

Cinci grav răniți. Două locomotive sfărâmate. Panica între pasageri.

Corespondentul nostru din Galați ne telefonează că astăzi dimineață, la orele 5, a avut loc un groaznic accident de cale ferată, în gara Liești, la jumătatea drumului între Galați și Tecuci, în următoarele împrejurări:

Pe când personalul Mărășești-Galați, intra în gara Liești pe la acul No. 1, acul nefiind bine fixat, garnitura personalului a apucat pe linia pe care se afla garat trenul de marfă No. 4414.

Deși viteza trenului personal era micșorată la intrarea în stație și deși trenul de marfă se afla imobilizat, ciocnirea a fost extrem de puternică. Ambele locomotive au fost complet sfărâmate, iar patru vagoane de trenul personal, au încălecat mașina, răsturnându-se.

O panică de nedescris a cuprins pasagerii, încă înainte de producerea catastrofei, căci la semnalele de alarmă, călătorii s'au năpustit la uși și la ferestre sărind din viteza și alegându-se cu grave leziuni corporale.

Cinci pasageri din primul vagon, de lângă poșta, au fost răniți extrem de grav și au fost imediat transportați la spitalul din Tecuci. Din personalul de tren, au fost răniți șeful de tren și șeful de vagonul de manipulație. Din garnitura trenului de marfă, s'au sfărâmat 4 vagoane.

S'a deschis o anchetă și s'au organizat cuvenite ajutoare, pentru răniții mai puțin grav.

CORESP.

Intorsătura cu fraudele dela fabrica Băltanele

Arestarea inspectorului financiar Tănăsescu. Să se extindă sancțiunile!

Acum 3 săptămâni am semnalat și dat în vileag, senzaționalele furturi de spirit dela fabrica Băltanele, de pe urma cărora statul a rămas frustrat cu câteva zeci de milioane.

Am atras de atunci atenția ministerului de finanțe asupra complicităților și dedesupturilor acestor fraude, care întrecuau prin cantitate lor cazurile similare.

Desvăluirile noastre au fost confirmate brutal de faptele care au urmat.

ARESTAREA INSPECTORULUI FINANCIAR

În 1926 când inspectorul financiar Cismărescu, — a cărui circumscripție era și ea Băltanele — a cerut suspendarea agentului de control Czaki, ministrul de finanțe drept echivalent a găsit de cuvință să-l mute în circumscripția alăturată, aducând în locul său pe actualul inspector general Tănăsescu.

Timp de 2 ani, până când fraudele s'au descoperit pe de ntregul agentul de control Czaki a stat nesupărat iar inspectorul său Tănăsescu, l-a găsit totdeauna scripțele în regulă.

Așa fiind, nu este surprinzător faptul că parchetul de Mehedintza dispus arestarea inspectorului Tănăsescu și confirmarea mandatului său pe baza complicității în aceste fraude.

SANCTIUNILE TREBUIE SĂ SE EXTINDĂ

Fraudele dela Băltanele sunt rezultatul unui întreg lanț de nereguli, comise și tolerante ani de rând. Am subliniat data trecută că atât proprietarii fabricii Băltanele (Carianopol, Polatschek și Grăunvald) au intervenit la timp pentru acoperirea agentului de fraudator. Mai cu seamă celebrul bancher Carianopol, ale cărui operațiuni au devenit spaima Otteniei. Nu s'a dat la o parte de a-l ocroti până în ultima vreme.

Dacă sancțiunile au lovit pe cel care reprezintă fiscal, cu atât mai mult trebuie să atîngă pe complicități direcți ai fraudatorilor, care s'cei de mai sus.

Răspunderea uriașelor fraude o poartă deasemenea și administrațiile financiare ai județelor Mehedintza și Timiș-Torontal, care printr-o neglijență criminală, au lăsat deschisă poarta furturilor și a frustrării fiscale.

Cu aceeași dovadă a afirmațiilor noastre de atunci, cerem ca sancțiunile să lovească în toți vinovații, deopotrivă.

D. ZAH.

Dela prietenii istoriei literare

Prietenii Istoriei Literare își reiau activitate prin ședințe lunare, ca și în trecut, și consacrate cercetărilor de istorie literară, românească și străină.

Anul acesta vor fi și două comemorări: 1) a lui Eliade Rădulescu, cu prilejul împlinirii a 100 de ani dela apariția gramaticii sale (1828) și a ziarului său: „Curierul Românesc” (1892); 2) a lui Mihail Eminescu cu prilejul împlinirii a 40 de ani dela moarte.

Activitatea va începe chiar cu una din aceste comemorări Joi 25 Octombrie, orele 6 p. m. în sala de bibliotecă a liceului Mihail Vițeal, unde va vorbi d. Mihail Stănescu despre: „O sută de ani dela apariția gramaticii lui Eliade Rădulescu”.

Heliconul la Budapesta

„Heliconul”, societatea scriitorilor maghiari din Ardeal, care a făcut un turneu literar în diferitele puncte culturale din Transilvania va întreprinde în curând o călătorie la Budapesta, inaugurând sub presidenția condeii Bausffy rehurgia contractului literar cu Ungaria.

Se știe că în anul acesta Heliconul a făcut și o vizită la București, fiind întâmpinată de oșpanii literari caldi a scriitorilor români în frunte cu d. Nichifor Crainic și Liviu Rebreanu.

Imprumutul clujului nu se încheie

Cluj. — Consiliul comunal al municipiului a fost silit să renunțe la continuarea tratativelor pentru încheierea imprumutului necesar lucrărilor edilitare.

Motivul rezidă în faptul că bancherii streini au refuzat să acorde cu anticipație vreo sumă, întrucât n'au garanții suficiente, stabilizarea nefiind votată.

O recompensă binemeritată

CLUJ. — Cunoscător chirurg ortopedist, dr. Al. Rădulescu, unul dintre cei mai reputați operatori și directorul spitalului model „Regina Maria” a fost distins de „Societatea de Ortopedie” din Paris, cu calitatea de membru activ.

Este o binemeritată distincție, d. dr. Rădulescu, fiind unul din oamenii ce fac cinste Clujului românesc.

D. Octavian Goga

președinte la Banca Agrară

CLUJ, 21. — În ultima ședință a Bancii Agrare d-nii Eoca și Călin au demisionat din consiliul de administrație. În locul celor demisionați au fost aleși d-nii Octavian Goga, fost ministru de interne și I. Lupas, fost ministru al Sănătății.

Paris 22 (Rador). — Eri a sosit la Paris marele funcționar american Pierpont Morgan. Presa stabilește o legătură între această vizită și negocierile încheiate de d-l Parker Gilbert și subliniază că d-l Morgan va avea un rol activ în pregătirea unei părți din datoria Germaniei.

DRAGOSTEA UNUI TOREADOR SAU FARMECUL SEVILLE

de CARLOS REYLES

41

— Providența ne favorizează; suntem salvați, Pura! Nimeni nu ne bănuște. Toată lumea crede că lovitura de pumnal e opera lui Argiello. S'a găsit cuțitul lui în cameră, și, ceace e mai interesant, nu ne poate denunța, căci a fost găsit azi dimineață mort de un glonț în frunte, pe podul Triana.

Și asvârindu-și pălăria în aer, pesniindu-și degetele ce pe castag nete, schiță câțiva pași de dans, în timp ce striga cu o bucurie sălbatică: Trăiască mama care a făcut un copil ca mine! Salvați, Pura!

— Și ce-mi pasă? strigă ea furioasă. Tu nu vezi dobitoacele că mor de dorința să ne veștică despre Pura? Trăește?... Aide! răspundem-mi!

Pitoche se opri deodată și o privi mai când mergeau toate mai bine: angajamentele și banii plouau!

— Vreți să vorbiți cu maestrul pictor? Veți cunoaște astfel părerea medicului.

— Da, Covacha, chiamă-l! Spune-i că-l aștept aici! spuse Pura intrând în atelier.

Pășii ei răsunară ca într-o biserică. Cu toate că era obișnuită cu obscuritatea și severitatea locului, îi se păru de data aceasta sinistru.

Umbrelle păreau pe perete ca imense crepuri.

În penumbra, personagiile de pe pânză păreau animate de o viață fantastică. Se lăsa să cadă un divan. Era atât de absorbită în gânduri că nici nu observă pe pictor care ședea în fața ei. Dintr-o privire observă că el nu știa nimic.

Ea află că Paco avea un plămân atnis, că starea lui era gravă. Dar dacă nu se ivea vre-o complicație, medicii sperau să-l salveze.

— Să dea D-zeu, gemu Pura. Mi-aș da viața să fie așa. Ah! Cuencia, mă întreb cum de mai trăești.

El se așeză lângă ea și-i luă mâinile:

— Liniștește-te, Pura! Trebuie să ai încredere. Paco va scăpa, am acest presentiment. Febra a mai scăzut. Cât despre Argiello, și-a plătit crima. A murit, cum trebuia să moară, de un glonț în cap. Cece e e regretabil, e că bietul Brogeli va fi nchis; și pentru mult timp: a omorât într-o luptă leală și chiar cu revolverul lui Argiello. Nu e nici o îndoială: furtul a fost mobilul crimei. S'a găsit în buzunarul sceleratului portmoneul și ceasul lui Paco. E limpede! Ceia ce nu-mi explic e, cum de s'a dus Paco singur la Tronio. Când l'ai lăsat?

Pura voi să răspundă, dar nu putu. Cuencia văzând-o atât de palidă îi aduse un pahar plin cu manzanilla.

— Din cauza slăbiciunii, mur-

mură dansatoarea, n'am luat nimic toată ziua.

— Bea, să te refaci. Mă duc să văd dacă s'a sfârșit consultul.

— Du-te te rog mai repede — strigă ea.

Când Cuencia se întoarse o găsi dormind pe divan. Obrăzul arăta o oboseală mortală. Ochii închiși păreau două violete mari.

Pictorul o contempla câteva momente. Apoi, acoperind-o cu o pătură de campanie, eși din atelier.

XI

Cuencia se urcă la etajul de sus. În sala de muncă erau toreații și câțiva pireteni. Miguez fuil său Pepe și personagiile de mară, generalul, episcopul și guvernatorul erau în salon. Rozario și Pastora vegheau la căpătâiul lui Paco. Dis-de-dimineață Pastora aflase trista noutate de la fratele ei, Pepe, căruia pictorul îi scrisese, ca să-l informeze. Tânăra fată, scoase un strigăt, și năvăli în camera lui.

— Și fără să fiu mai respisitor decât colegul meu, afirm că eu dau toată averea mea pe a suta parte din averea lui.

6. Sunt de 20 ani în serviciul de control și autor. Nici odată nu mi-a trecut prin minte să cer învățătorilor lista de cărți introduse în clasele lor. Un autor și revizor școlar de aici, proaspăt de tot în ambele calități, a făcut această presiune. A cerut din lulie, lista

— Să dea D-zeu, gemu Pura. Mi-aș da viața să fie așa. Ah! Cuencia, mă întreb cum de mai trăești.

El se așeză lângă ea și-i luă mâinile:

— Liniștește-te, Pura! Trebuie să ai încredere. Paco va scăpa, am acest presentiment. Febra a mai scăzut. Cât despre Argiello, și-a plătit crima. A murit, cum trebuia să moară, de un glonț în cap. Cece e e regretabil, e că bietul Brogeli va fi nchis; și pentru mult timp: a omorât într-o luptă leală și chiar cu revolverul lui Argiello. Nu e nici o îndoială: furtul a fost mobilul crimei. S'a găsit în buzunarul sceleratului portmoneul și ceasul lui Paco. E limpede! Ceia ce nu-mi explic e, cum de s'a dus Paco singur la Tronio. Când l'ai lăsat?

Pura voi să răspundă, dar nu putu. Cuencia văzând-o atât de palidă îi aduse un pahar plin cu manzanilla.

— Din cauza slăbiciunii, mur-

— Și fără să fiu mai respisitor decât colegul meu, afirm că eu dau toată averea mea pe a suta parte din averea lui.

6. Sunt de 20 ani în serviciul de control și autor. Nici odată nu mi-a trecut prin minte să cer învățătorilor lista de cărți introduse în clasele lor. Un autor și revizor școlar de aici, proaspăt de tot în ambele calități, a făcut această presiune. A cerut din lulie, lista

nindu-și în fire, fără a se îngrijii de prezența fratelui ei, eși din pat și se îmbracă în grabă.

— Nu știu, Pastora, dacă e bine ceea ce faci tu, îi zise Miguez.

— Știu eu, Pepe. E foarte bine ce faci.

— Păpa are să fie furios.

— Ei bine, să i se servească un calmant! I'ogodnicul meu moare și eu merg să-l îngrijesc. Atâta timp cât va fi în stăru gravă voi sta la căpătâiul lui să-l îngrijesc zi și noapte.

Papa s'a împotrivit să-i vorbesc, dar nu poate interzice inimii mele să-l iubesc. L'am iubit și-l iubesc, Aidem!

— Pastora, nu spune prostii! Mai întâi, nu ești logodită cu Paco, ci cu contele de Penabazca. Al doilea nu ești liberă, nu poți face ce-ți place!

— Pentru mine, Paco a fost întotdeauna logodnic. Cât despre contele, nu l'am putut suferi niciodată. Papa știa. Dacă se întâmplă scandal, va fi din vina lui.

Cât despre libertate, te înșeli Pepe! Am douăzeci și trei de ani, și ferma intenție de a dispune de inima mea după plac.

— Ascultă, surioară, fă ce vrei, numai să n'am eu plictiseli. Papa trebuie să ignoreze participarea mea la această fugă.

— Indată ce mă vei conduce la Paco, te întorci acasă și comunici lui Papa hotărârea mea. Fă, ce a făcut și sora ta de atâtea ori pentru tine, Rosario îți va fi recunoscătoare.

— Ei bine! Fie! Miguez, convins de acest ultim argument. Iți mărturisesc de altfel, că dacă nu mi-ai fi fost soră, aș fi găsit gestul tău foarte drăguț, și ți-aș fi spus:

Ole, cum știu fetele să iubească!

— Și acum, roagă-te de D-zeu să-l scape pe Paco, pentru că altfel, tu nu ai mai avea soră: mă călugăresc.

— Ce tot spui?

(Continuare în No. viitor)

Național-țărăniștii și situația politică

Imprumutul se face sub patronajul samsarilor. - Rolul factorului constituțional. - Liberalii nu pot prezida serbările Unirii

Expozeul d-lui Virgil Madgearu

in chestia imprumutului și stabilizării. Am conștientizat unii guvern provizoriu, rezultat al menterii unei situații uzurpate printr-un complot și prin smulgerea unei semnături din partea unui rege muribund, autoritatea politică și morală de a lua angajamente în numele țării și de a pune noi poveri pe umerii contribuabililor. Am făcut acest act și pentru că am văzut că guvernul celui mai odios om, în mijlocul finanței internaționale, nu va putea să realizeze un împrumut în condiții avantajoase pentru țară, cu atât mai mult, cu cât el provocase indispoziția cuceritorilor financiari și prin politica sa economică xenofobă dela 1924. Am făcut apoi acest act pentru că ne-am dat seama că operația stabilizării de care este legată nu numai reorganizarea Bancii Naționale, dar și a creditului industrial și a creditului agricol nu poate să fie prezidată de către un guvern care reprezintă toate garanțiile de obiectivitate pentru ca să se sfârșească cu era subordonării celor mai mari instituții economice unor interese de gașcă politică.

Membrii organizației național-țărăniștii din Capitală s'au întrunit aseară la orele 7, în localul clubului partidului. Cu acest prilej d. Virgil Madgearu, președintele organizației și secretarul general al partidului a făcut un expozeu al situației politice. Acum 2 săptămâni — a spus d. Madgearu — am rugat pe conducătorii culorilor organizației național-țărăniștii din Capitală să convoace adunările generale ale secțiilor și sectoarelor pentru a da parola organizării marelui demonstrații pe care trebuie să o facă organizația noastră din Capitală în ziua când se vor aduna delegații tuturor comunităților din țară. După aceste adunări și înaintea luptei, este necesar să se cerceteze care este situația politică generală ca să se determine faza de luptă în care se află partidul național-țărăniștii și sensul ei istoric. Situația politică nu poate să fie lămurită decât prin examinarea chestiunilor generale la ordinea zilei.

PENTRU CONSOLIDAREA COROANEI ȘI A STATULUI

„Ce mai gravă problemă pentru rezolvarea căreia partidul național-țărăniștii luptă de zece ani, continuă d. Madgearu, este consolidarea așezământului constituțional prin guvernării reprezentând poiziția națională exprimată în alegeri libere. Nu se poate asigura o administrație pusă exclusiv în interesul obștesc, nici o justiție independentă și nici o armată națională înzestrată cu tot utilajul modern și cu spiritul unității și disciplinei naționale câtă vreme toate aceste instituții fundamentale vor fi deviate dela rolul lor și în interesul falsificării alegerilor și terorizării populației a masselor populare. Condiția sine qua non pentru o normală funcționare a vieții constituționale este existența unui factor constituțional liber și neinfluențat în funcția sa de arbitru între forțele politice.

D. VIRGIL MADGEARU

Dacă partidul liberal ar fi fost călăuzit de patriotism, ar fi pășit puterea, lăsând locul altui guvern ca să realizeze maximum de bine pentru țară.

CU PATRONAJUL SAMSARILOR

In lupta aceasta timp de un an de zile d-l Vintilă Brătianu a dus tratative financiare în toate capitalele lumii, a mers din înfrângere, în umilință, din concesii în abdicare dela toate principiile sale și dela cele mai elementare interese ale țării.

Astăzi îndrăznește să ne aduce de calamitate a țării, când noi nu am făcut decât să luptăm pentru a-l împiedica să facă tot răul de care este capabil. In schimb prin acțiunea sa, el a servit interesele dușmanilor țării dând prilej să se confunde greseliile guvernului său cu țara. N'a nădit doar nimeni nici afacerea Ma-noilescu, nici dezordinile dela Oradea Mare și Cluj, nici umilința adusă țării prin încheierea unui pact cu societăți particulare ale evreilor din New-York în vederea respectării drepturilor evreilor din România, nici scandalurile dela Paris în legătură cu specularea rentelor românești de către consorțiu Dreyfus-Victor Antonescu, nici goana după opțiuni în vederea comenziilor în contul împrumutului în care s'au întrecut grupul Creditului Extern cu grupul Nacht-Tancred Constantinescu.

Zadarnic încearcă d-l Vintilă Brătianu să se lapede astăzi de samsari. A început să umble după împrumut cu samsarii și dacă îl va sfârși o va face în tovarășia lor. A avut de ales între propunerea Titulescu de a face operația împrumutului și stabilizării sub auspiciile Societății Naționale și fără samsari; și propunerea Victor Antonescu cu patronajul unei singure Puteri, pentru stabilizare și a samsarilor pentru împrumut.

MISTIFICAREA REGENTEI

A ales calea a doua. Cu patronajul politic al d-lui Poincaré și patronajul moral al băncii Franței și cu imense sacrificii materiale provenite din revalorizarea datoriei de război franceze și a rentelor antebelice inclusiv a celor germane, care se traduce cu o pagubă reală de peste jumătate miliard lei aur, a obținut colaborarea băncilor de emisiune la stabilizarea românească și are nădejdea că va obține un împrumut de maximum 80 milioane dolari pentru care a primit toate controlurile cerute și a dat garanții formidabile, care transformă administrația datoriei Statului român într-o instituție asemănătoare cu aceea a datoriei otomane dinainte de război.

NOI POVERI PE UMERII CONTRIBUABILILOR

Cu toate că consolidarea economică și financiară depinde de revalorizarea unui împrumut și a stabilizării, aceste măsuri nu pot fi aplicate cu folos pentru națiune dacă nu sunt încadrate într-un program sistem de măsuri economice și financiare. Aceasta presupune schimbarea a întregii orientări a politicii economice și financiare care nu se putea aștepta dela autoritatea politică de revalorizare, zece milioane economice și industrializării și chiar realizată de el în chin parțial nu putea trezi nici un lăsar dar mai ales în strănăduț să încercere.

țării după propria sa expresie „un aperitiv”. Noi adăugăm un aperitiv amar și sărăcăcios. Iar pentru cei ce s'ar încerca să preamărească pe fabricantul de aperitive financiare, vom aminti că vechiul nostru regat a fost în stare să subscrie în 1916 un împrumut intern exact de mărimea aceluia ce-l ca fi realizat d-l Vintilă Brătianu, adică de 400 milioane lei aur, fără să fi subscris cu anticipație o obligație pentru Stat de 500 milioane lei aur, fără controlor străin, fără comenzi de furnituri oneroase și fără afectarea unor înemnat veni-turi ale Statului pentru garan-tarea datoriei.

Acum anunță din nou că împrumutul este ca și încheiat. Țara așteaptă însă bani și nu semnării de convenții. Dacă d-l Brătianu până în cele din urmă va aduce bani, va servi

Intârzierea stabilizării și soarta guvernului

Dacă am fi fost ascultați în Decembrie 1927, un guvern constituțional capabil să dea o nouă orientare politice economice și financiare prin 2 măsuri luate prin noi înșine: spargerea plafonului emisiunii și revizuirea legilor economice din 1924 ar fi adus țara în situațiunea de a putea face apel la concursul din afară fără să aibă cutul la gât, pentru că ar fi deschiș poarta intrării capitalurilor străine și ar fi înlesnit încheierea unui împrumut de Stat și realizarea stabilizării sub auspiciile Societății Naționale, fără samsari și fără concesii oneroase. Dacă cel puțin după ce în Martie trecut înalta Regentă a jăgăduit examina-re situației cu dreptate, ar fi soluționa criza politică, s'ar fi reușit să se realizeze stabilizarea monedei

regrabnică a producției naționale; înlesnirea și siguranța tranzacțiilor printr-o ordine legală, justiție independentă și administrație onestă și printr-o stabilitate politică internă.

Nu numai un guvern național-țărăniștii poate deci să garanteze această operațiune fundamentală. Guvernul d-lui Vintilă Brătianu trebuie deci să plece, fie că face împrumutul fie că nu-l face și anume repede.

GUVERNUL NU POATE PREZIDA SERBARILE UNIRII

Nu se poate trece cu vederea că la 1 Decembrie se împlinesc 10 ani dela unirea Ardealului și Banatului cu vechiul regat. Aceasta și trebuie să fie o mare sărbătoare națională. Guvernul actual știe că nu poate culeșea să apară la Albat-lia. Atunci este oare posibil ca după ce s'a comemorat unirea Ba-sarabiei, peste câteva zile se comemorează 50 de ani de stăpânie-rea românească în Dobrogea, să nu se serbeze zece ani dela unirea celor mai mari provincii româ-nești. Ce argument mai puternic s'ar da campaniei ziarelor rother-meriste? Când Jugoslavia și Ceho-Slovacia se pregătesc de mari ser-bări naționale ca să arate lumii întregi opera de propărire a ste-telor lor, România să treacă peste viața de 1 Decembrie fără solem-nitatea națională indispensabilă?

OMUL VRAJBEI NAȚIONALE

Ca întotdeauna d. Brătianu excelează prin ipocrizie și falsitate. El știe din incercarea sa din Octombrie trecut că solidaritatea națională se poate obține în 24 ore prin alegeri libere înăuntrul unui Parlament legal îndată ce se înlătură sistemul de guvernământ al vrajbei naționale. Nu e nevoie deci decât de plecarea omului reprezentativ al vrajbei naționale.

In ceea ce privește continuitatea necesară pentru asigurarea stabilizării ea este garantată prin însăși mecanica operației stabilizării. Primo: Teh-nica operației stabilizării a devenit astăzi clasică în urma experiențelor de după război. Secundo: Garanția continuității în aplicarea întregului complex de măsuri cuprinse în programul stabilizării există în persoana controlorului străin dela Banca Națională care este reprezentantul băncilor de emisiune garante ale stabilizării românești.

Prin urmare să ne irtede d. Vintilă Brătianu cu preocuparea sa falșă în ce privește continuitatea. Mai ales noi putem vorbi astfel pentru că programul nostru economic și financiar corespunde perfect cu ideile tuturor experților internaționali atât ai Ligii Naționale cât și ai celorlalte conferințe economice internaționale. Noi n'am avut nevoie să ne convertim la ideile săntoase sub presiunea din a țară. Noi reprezentăm deci cea mai deplină garanție pentru desăvârșirea unei opere de stabilizare care ar fi în cepută pe baze solide.

Nouă ne este teamă că vom primi dela d. Brătianu o meșterire dezasturoasă dacă îl va mai fi îngăduit să înceapă opera stabilizării. In primul rând împrumutul-aperitiv al d-lui V. Brătianu în caz că-l va realiza nu-i suficient pentru a garanta stabilizarea. Dar ceea ce este mai îngrijorător este alegerea consilierului tehnic de pe lângă Banca Națională. Dacă la această alegere nu se va căuta o persoana laitate cu reputație europeană, de o valoare cel puțin egală cu aceea a personalităților care au avut roluri asemănătoare în stabilizările din celelalte țări, se va comite o greșală cu consecințe grea de reparat.

Întârzierea stabilizării și soarta guvernului

Teatrul Intim

Teatrul Intim

Teatrul Intim

Teatrul Intim

Teatrul Intim

Teatrul Intim

Teatrul Intim

Teatrul Intim

Teatrul Intim

Teatrul Intim

Teatrul Intim

Teatrul Intim

Teatrul Intim

Informațiuni

Duminică seară a părăsit Capitala d. Savel Rădulescu, delegat al guvernului, cu o misiune specială la Londra.

POLITICE

Eri s'a inaugurat casa de sfat a partidului național-țărăniștii din sectorul IV (verde). Au asistat numeroși cetățeni. Președintele adunării, d. Pantazopol a insistat asupra rolului de educator cetățenesc al acestei case de sfat. Au vorbit de asemenea d-nii: Apă-teanu, maior Angelescu, E. Hamat, D. Rădulescu, D-nii P. Ionțescu și V. Madgearu vorbesc de necesitatea imperioasă a plecării regimului liberal, la care ce-lăștii trebuie să se realizeze din toate puterile.

BISERICESTI

In rândurile proștilor, se observă o vie agitație din cauza pretinselor inten-tiuni ce i se atribuie d-lui ministru al Cultelor Al. Lupadatu, de a face o lege, prin care să se separe biserica de stat. Această chestiune va face intru altele obiectul dezbaterilor congresului proștilor, care se deschide astăzi în București.

Expozant al acestor nemulțumiri va fi părintele senator D. Turcu, care va prezenta în Parlament memoriul proștilor în chestiunea arătată mai sus.

Teatrul Intim

Teatrul Intim

Teatrul Intim

Teatrul Intim

Teatrul Intim

Teatrul Intim

Teatrul Intim

Teatrul Intim

Teatrul Intim

Teatrul Intim

Teatrul Intim

Rezultatul alegerilor județene din Franța

Paris, 22. (Rador). — Au câștigat mandate noi republicani 26, republicani socialiști 5, socialiști 16. Au pierdut din vechile mandate: conservatorii 2, republicanii de stânga 18, radicalii independenți 1, radicalii 26. Comuniștii și-au păstrat pozițiile, având în total 19 mandate, după ce au pierdut 8 din cele vechi și au câștigat alte 8.

D. Iuliu Maniu împotriva moțiunii dela Odorheiu a partidului maghiar

In legătură cu moțiunea adoptată de partidul maghiar la Odorheiu de a înfățișa doleanțele minorității maghiare din România la Liga Naționale, d. Iuliu Maniu a făcut ziarului „Brasov Lapo” câteva declarații categorice, fixând linia de conduită a partidului național-țărăniștii. Iată declarațiile făcute: „Sunt partizan hotărât al rezolvării echitabile a problemei minorității. A încerca însă soluționarea ei prin Liga Naționale o scotocesc ca o fundamentală greșală. Iată de ce cred că rezoluția adoptată de partidul maghiar de a se înfățișa cu doleanțele minorității maghiare din România înaintea Ligii Naționale este o greșală politică, care nu servește în mod eficient interesele maghiarilor din Ardeal. Nici cetera partidului maghiar ar spune cred, de altminteri, că condu-teptu un rezultat practic dela mo-tiunea adoptată la Odorheiu, sau dela înfățișarea problemei minorității înaintea Ligii Naționale. Problema minorității trebuie soluționată în interiorul țării de acord cu factorii vieții noastre politice. Eu cred că reprezentanții ad-vărați al poporului român vor găsi împreună cu mandatarii na-ționali maghiari aici, în interiorul țării calea adevărată a rezolvării problemei minoritatei dincolo de indicațiile și poruncile venite din străinătate, care după cum se poate prevedea nici nu va forma asemenea pretenții și chiar dacă ar formula n'ar putea soluționa această problemă fără să nu neliniștească opinia noastră publică. Problemele atârând de motive de ordin spoliologic nu se pot soluționa în mod definitiv cu porunci”.

Procesul avocatului Brodier la trib. Prahova

Eri 22 Octombrie a. c. tribuna-lul Prahova s. II-a a început judecarea procesului penal contra avo-catului N. Brodier din Buftea, care a fost trimis în judecată prin ordonanța definitivă pentru faptul pre-văzută și penat de art. 324 cod. pen., fapt cunoscut în deajuns citi-torilor.

In anul 1922 fiind angajat de să-tenii din Giulești, Cheana, să le a-pere interesele în procesul de ap-propiere al terenului necesar pen-tru izlaz din moșia bancherilor Ber-covici, — le a trădat interesele de-leunând concluziuni în proces, nu l-a făcut apelul respectiv pe care îl semnase sătenii și se angajase avocatul cu facerea și depunerea lui și a primit în schimb dela frații Bercovici un cadou de 50 pogoane teren din acel izlaz.

Inculpatul Brodier a cerut amă-narea procesului întrucât d. Jean Th. Florescu, decanul baroului de Ilfov, pe care îl are angajat ca avo-cat în acest proces lipsește și că în acest sens se găsește și o tele-gramă la dosarul cauzei trimisă de apărătorul său.

Tribunalul, a amână procesul la 4 Decembrie 1928, deși inculpatul a cerut termen îndepărtat.

SE ADUC ACUZAȚII MAGISTRATURII DELA ILFOV

La dosarul cauzei inculpatul Brodier a deșus mai multe memorii la instrucție și prin ele aduce grave acuzațiuni magistraturii dela Ilfov, că instrucția care s'a făcut cu ei până la data introducerii memoriilor a fost șantagistă și că justiția dela Ilfov n'are încredere. Produce senzație faptul că adu-ce acuzațiuni grave unor magistrați dela Ilfov, dându-le și numele lor și îl consideră că sunt o bombă, o otrăvă a Bucureștilor. Pentru că acuzațiunile aduse ma-gistraturii dela Ilfov sunt grave în-țreabm pe d. ministrul de justiție dacă nu este cazul să se cerceteze

Expansiunea radiofoniei

Ce cuprinde anteproectul de lege al radiofoniei

Noul anteproect pentru reorgani-zarea Radiofoniei este menit să asigure acesteia, importanța po-sibilității de expansiune grație faptului că absurdele măsuri restric-tive — în ceea ce privește instala-rea stațiilor — vor fi complet înlă-turate.

SIMPLIFICAREA FORMALITĂȚILOR

Astfel șicanatoarele formal-tăți ce erau necesare pentru ob-ținerea aprobării de instalare a stațiilor de recepțiune sunt a-nulate de noul anteproect de re-organizare, căci aceste formal-tăți, din cauza centralismului, nu puteau asigura instalarea posturilor în condiții avanta-joase.

UN PROGRAM

In noul proiect este deasemeni prevăzut un program special, după care se vor transmite în țară pe lângă conferințe cu preocupări in-telecțuale și sfaturi practice pen-tru agricultură, creșterea în con-diții igienice a animalelor și tot ce ar interesa viața zilnică a ță-ranilor.

Comuna e contaminată, din Prahova

D. dr. Aurel Constantinescu șef-ul serviciului sanitar al circ. Teleajen-Prahova ne scrie că nu poate serviți ar fi declarat con-taminată de tifos exantematic co-munele Otelnii, Teșani și Homo-răceni.

In aceste comune nu există nici un caz de tifos exantematic” ne scrie d. dr. Constantinescu. Adică toată ce s'a afirmat: „Contaminarea” n'a fost decât un prețel guvernamental pentru împiedecarea alegătorilor să vină la vot.

Cine a dat ordinul dacă circ. Teleajen nu l'a dat?

